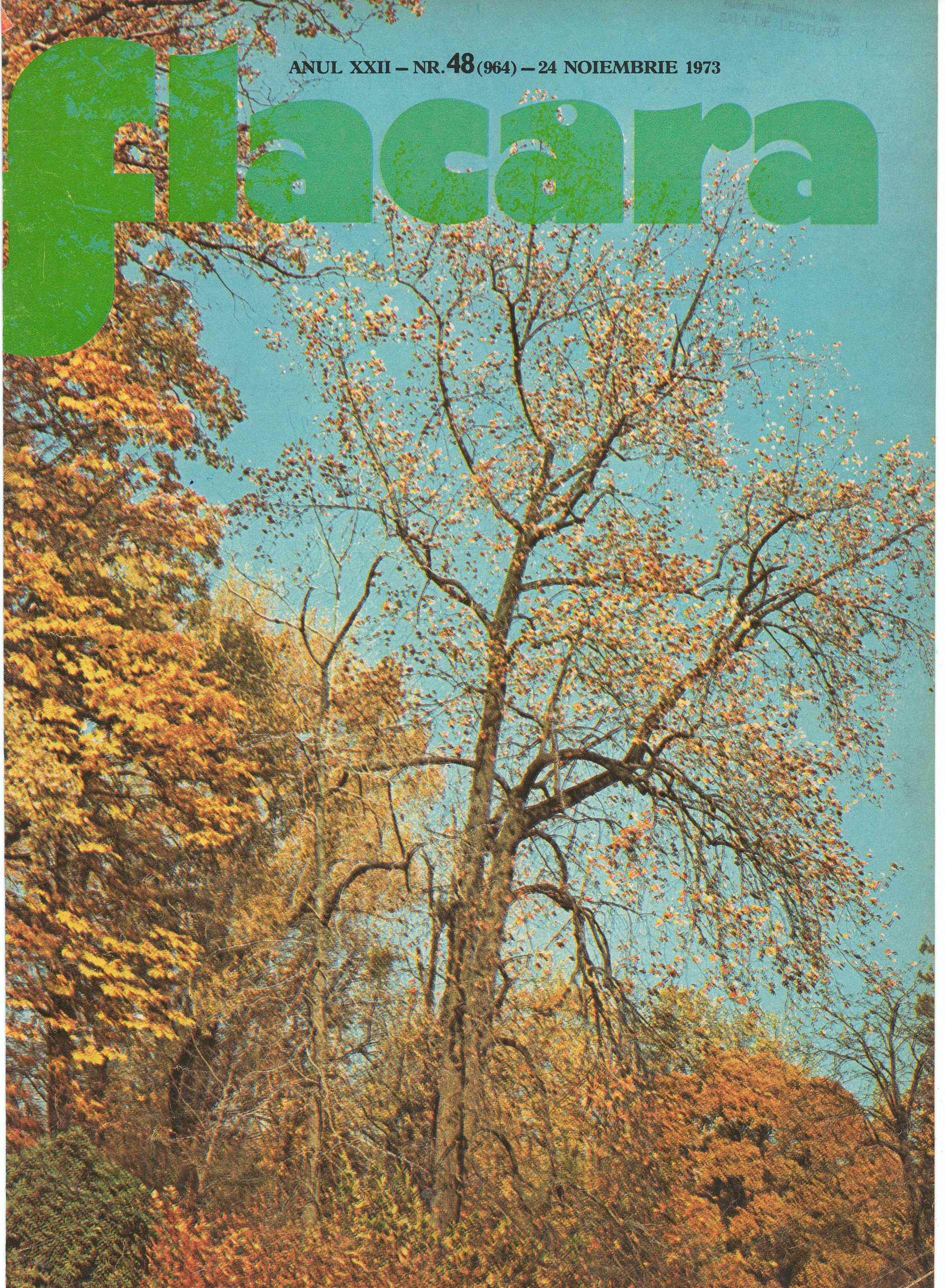

ANUL XXII – NR. 48 (964) – 24 NOIEMBRIE 1973

Flacăra

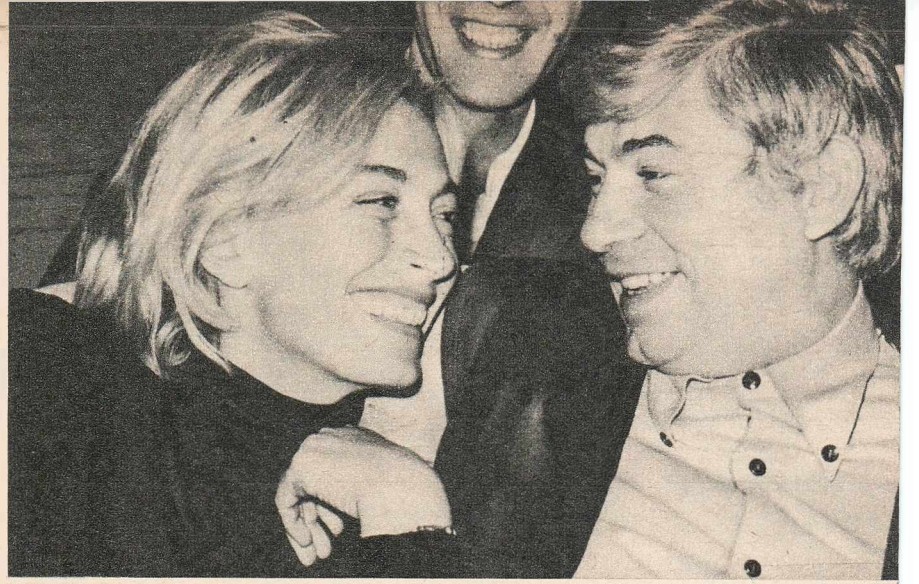
Biblioteca Municipală
SALA DE LECTURĂ

REALITATEA ILUSTRATĂ

▲ Colentina — litoralul Bucureștiului? (Gh. Vintilă)

Nu poți face scrob fără să spargi ouă. Și nici să ridici blocuri fără să dărâmi șandramale. (Radu Constantinescu)

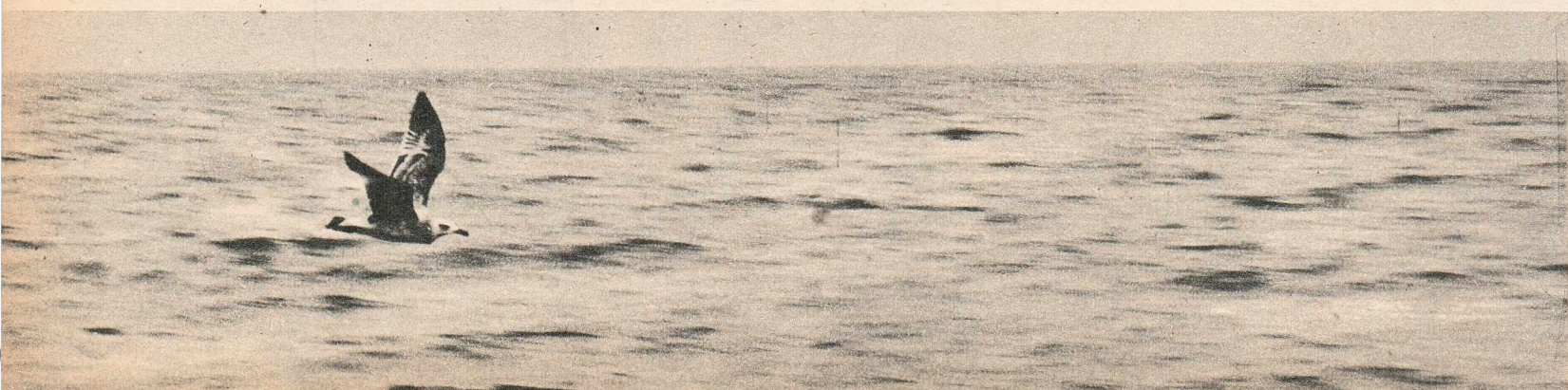

▲ Pe unde a dormit George Washington stau trei Gilda Marinescu și Ștefan Radof. (C. Cioboată)

▼ Vedetele. Sau zîmbiți vă rog. (Gh. Vintilă)

▲ Sfirșit de sezon (Ion Predoșanu)

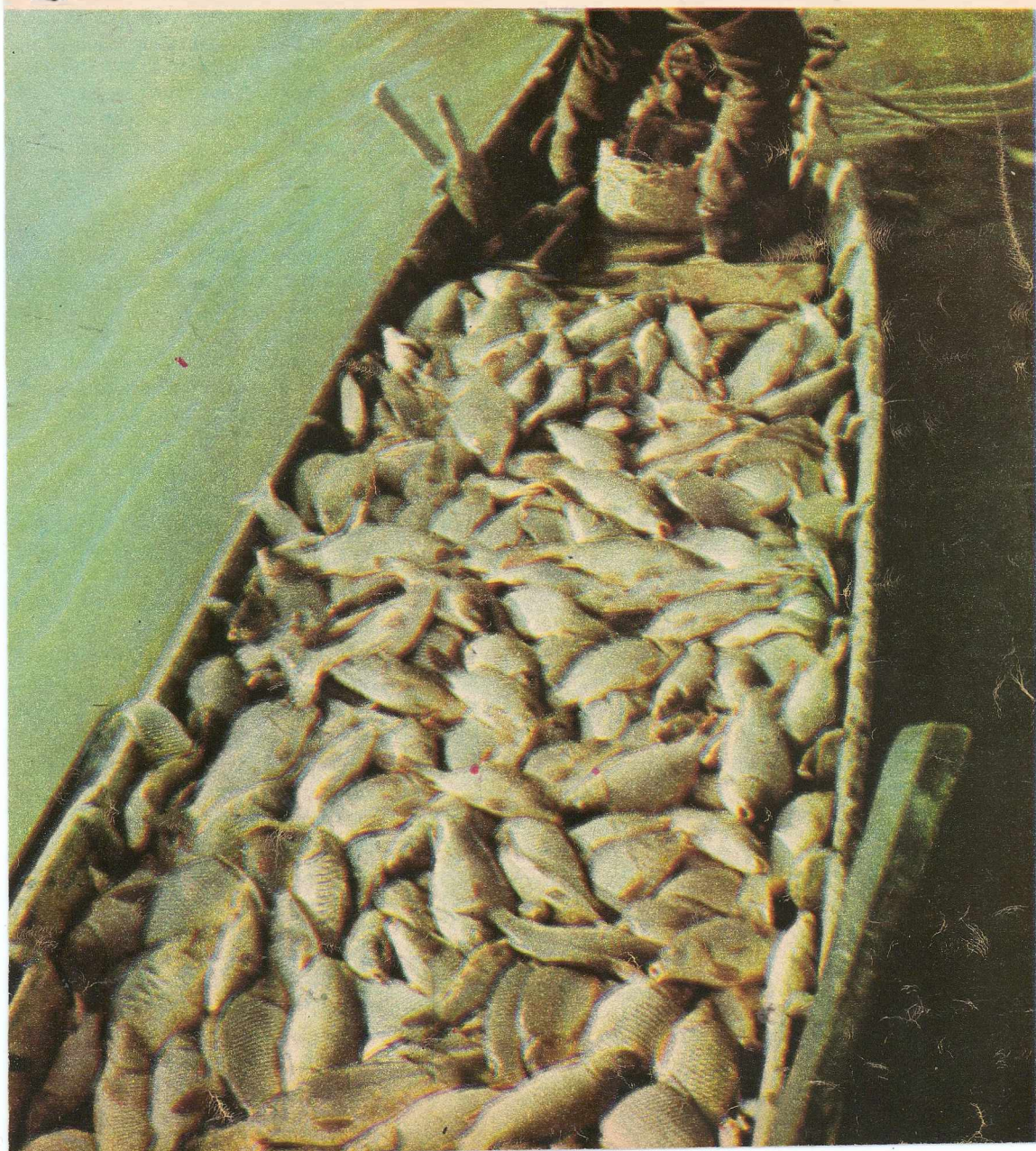

▲ E liniște pe litoral! (Radu Constantinescu)

▲ După asprele bătălii de toamnă, parada victoriei. (Lică Iosif)

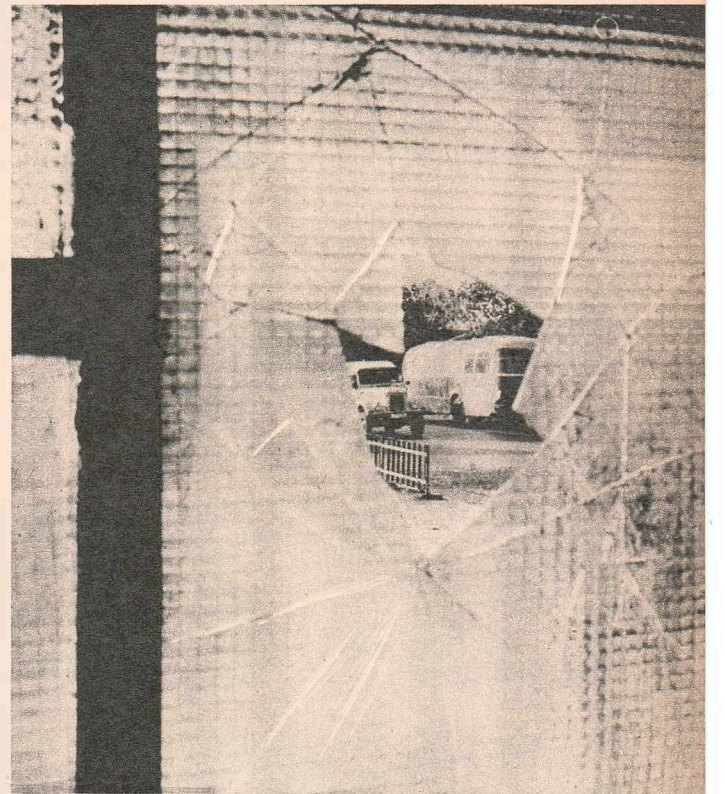
▲ Când e pește în barcă, e și pe teighea la Compescaria și la Delta. (Gheorghe Vințilă)

▲ Un viitor călușar, fiu al cunoscutului solist dansator Constantin Drăghici din comuna Osica, județul Olt. (Constantin Lavric)

▲ Fiecare merge cum poate. (Constantin Lavric)

▲ Constanța. Pregătirea refugiilor pentru călători în vederea sezonului rece. Apropos de huliganism. (Radu Constantinescu)

▲ Toamnă. Amintiri... (Nicolae Tokacek)

„m-am întors mai mîndru
că sînt român,
fericit că eu,
băiat de țărani din ialomița,
care au muncit cu ziua,
am ajuns unde-am ajuns
și am văzut ce-am văzut“

- Patru autocamioane românești într-o expediție de 8 000 kilometri, de la Brașov la Caraci, în 35 de zile
- Mașinile au mers ca un ceas. Doxă, nu alta
- 600 de kilometri am văzut numai nisip și-am visat numai apă
- Atunci mi-am dat seama că noi am avut și o sarcină patriotică
- Carnea de cămilă e ca un garf de porc peste care ai pus două lingurițe de zahăr

Omul din fața mea vorbește răspicat, cu acea asprime a cuvîntului, rostogolit și zgrunțuros, de început de Ardeal, și eu îl întreb despre șoferi, și el o ține înainte cu mașinile, ba că direcția s-a comportat extraordinar, ba că acumulatorii au făcut și-au dres. Încerc să mă mai întorc o dată la șoferi, dar fără succes. Interlocutorul știe una și bună, lasă, tovarășe, mă liniștește, parcă mai e o noutate pentru cineva pe lume că românii sînt muncitori și că le merge mîntea ca briciau, nu mai e, dar cu autocamioanele e altă treabă, e pe invers. Înțelegi dumneata, mă întreabă, sau e numai un tic verbal, înțelegi, e mare lucru să concurezi cu Ford sau cu Diesel sau mai știi eu cu ce marcă renumită și, colac peste pupăză, să și ciștiți, tu, care acum vreo 20 de ani cumpărai pînă și biciclete din import.

Își cere scuze o clipă, și mă folosesc de prilej pentru a vă mărturisii că mă aflu la Brașov, la Uzina de autocamioane, de vorbă cu unul din membrii expediției auto Brașov-Caraci, cu cel mai vîrstnic, tehnicianul Gheorghe NISTOR, comunist încercat, conducătorul «Roman»-ului de 5 tone, 0441 Bv, primul autocamion românesc care a trecut frontiera Pakistanului din cele peste 1 000 de vehicule de acest gen pe care — în cadrul unui amplu acord — întreprinderea de comerț exterior «Autodacia» urmează să le livreze partenerilor de acolo.

Revine, și începe să-mi povestească cum a fost cu plecarea. Ei bine, zice, a sosit la Brașov un reprezentant al firmei pakistaneze, care a semnat contractul, și ai noștri l-au informat că pe data cutare, peste o lună, îi vor expedia primele patru «Roman»-uri și un «Aro», dar el a zis nu, nu le expediați, le puneți voi pe roate și le dați drumul spre Caraci, ca să văd și eu pe ce dau banii, să le supun la o primă probă de rezistență. Oamenii s-au cam speriat, și-au făcut socoteala că 8 000 de kilometri nu-s de ici de colo, de, aproape un sfert de ecuator, și-apoi peste 1 000 din ei neasfaltați! Dar s-au speriat degeaba, mașinile au mers ca un ceas. Doxă, nu alta. Dealtfel, inginerul pakistanez nu ne-a însoțit decît pînă în Iran. Apoi a luat avionul și s-a dus acasă. Se convinsese omul pe ce fel de marfă dăduse banii.

— N-ați avut nici o pană pînă la sfîrșit?!

— Una singură, de cauciuc. Culmea ironiei, întîmplată la Ruse, de cum scosem pasul din curtea noastră. În rest, nimic. Mașinile s-au comportat excelent.

Mă interesez ce s-ar fi întîmplat dacă ar fi avut vreun necaz, vreo defecțiune gravă, și omul cumpănește răspunsul doar o fracțiune de secundă.

— Pînă în Turcia n-ar fi fost mare dandana. Am fi tras pe dreapta și-am fi reparat. După ce am trecut frontiera turcă, lucrurile s-au complicat, căci vameșii ne-au sigilat toate piesele de schimb. Dacă am fi avut vreo defecțiune mai serioasă, ar fi trebuit să umblăm la lăzi și asta nu se putea întîmpla decît la un comisariat de poliție. Dar n-a fost nevoie și-am scăpat astfel de un eventual balamuc.

Așadar, recapituliez, la 25 iulie a fost plecarea, ce-ar fi să-mi desenați traseul drumului, îi propun, omul cere un bob zăbavă și scoate de undeva o hartă. Apoi începe. Am coborît în Bulgaria, mai întîi, apoi am trecut în Turcia. Am sărit Bosforul cu bacul, nu, podul suspendat nu era încă gata, îi mai lipseau balustradele.

— ridică-te și umblă!

— nu pot, doctore, sînt paralizată

— nu mai ești

— Dar nu pot, doctore, să umblu, că de doi ani nu m-am ridicat din pat. M-au dus la Iași, la București, înapoi la Iași, la Suceava, iar la București, la Suceava și la Iași, că aproape nu mai știu cum am ajuns aici la Timișoara.

— Totuși, îndrăznește, ridică-te și umblă, ca la 24 de ani...

— Doctore, de doi ani sînt povară pentru ai mei și nu îmi pot crește copiii!

— Ridică-te și umblă!

— Nu pot, doctore, sînt paralizată.

— Nu mai ești.

Și totuși tînăra Veronica Tănase din Suceava, în vîrstă de 26 de ani, mamă a doi copii, nu se ridică de pe patul ultimelor suferințe. Doctorul Boici o ajută, o conduce pînă în mijlocul salonului, o lasă și se îndepărtează. Pînă la perete. «BoInava» e gata să se prăbușească. Nu, nu de durere. De uimire: de doi ani nu a mai stat pe picioarele ei. De la prima naștere prin cezariană. Medicii din Suceava, Iași și București i-au recomandat o nouă sarcină, că poate își va reveni. Zadarnic. Era gata să n-o trateze nici doctorul Boici cu echipa sa, încă enigmatică pentru mulți, dar s-a înduplecat, a îndrăznit, nu cînd a fost rugat, ci cînd a fost întrebăat:

— Sînt mamă a doi copii. Cum pot să-i cresc dacă eu sînt, la rîndu-mi, îngrijită de bărbatul meu. El mă spală, el îmi dă să mîncîc și îmi pune copilul la sîn. Aici glasul Veronicăi se înăbușă, face eforturi vizibile să se reuleagă. O privesc sute de ochi. Trebuie să fie tare. Ochii încremeniți, ca în fața unui miracol, sînt ai studenților timișoreni care participă la prima apariție în public a doctorului Vasile Boici. Da, e prima în 20 de ani! Și doctorul e cu echipajul complet! Medicii Titu Ghiuriță, Ioan Ionescu, Dumitru Mateciuc, Vasile Dindelegan și Gheorghe Dan. Inițiativa întîlnirii cu cîteva sute de studenți din Timișoara aparține Casei de cultură a studenților (profesorii Cornel Secu și Violeta Marineasa).

Veronica Tănase povestește mai departe. Și-a recăpătat strălucirea ochilor și a obrazilor de la 23-24 de ani. Din multime se ridică o șatenă. După mișcări ar putea avea

25-30 de ani. După ridurile de la ochi peste 40. Este din Dej, economista Eugenia Gabriș. Douăzeci de ani au chinuit-o migrene blestemate. Era condusă la serviciu de rude. De acum va merge singură. Povestește. Este contagios de volubilă, notez doar finalul spuselor sale: «medicamentul «Boicil» nu este o minune, ci o realitate, o certitudine. Pentru noi este un temei de mîndrie patriotică. E greu să evaluăm această pagină a medicinii românești».

Dar e așteptat doctorul Boici. Numeroase priviri crispatе, iscoditoare, ciudate, neîncredătoare se transformă treptat, ajung parcă la un numitor comun în fața relației simple. Un oarecare meșter care nu găsește nimic nefiresc în ceea ce a făcut. Consemnez cu aceeași simplitate necesară:

— Începuturile muncii mele au fost cauzate de suferințele proprii și ale multor altora. Am pornit de la ideea că există numeroase dureri, și oameni care nu pot să lucreze, care au necazuri în familie, în societate. Auzisem și citisem despre proprietățile unor plante: am început să le studiez și să fac extracții. Înainte de a fi medic, am fost profesor de chimie; de aceea îmi era relativ ușor. Cîte încercări am făcut nici eu nu mai știu. Făceam experiențele pe mine însumi; apoi pe soție, pe soacră (ilaritate în sală) și pe alte rude, convins că nu mă vor divulga. Căutam o substanță care să nu fie nocivă și în același timp să înlăture cauza durerii. Cu multă trudă și suferință mi-am vindecat un picior. Celălalt a mers mai ușor. Oamenii din sat (căci eram medic într-un sat din Banat pe atunci) au observat imediat. Nu le puteam spune cu ce m-am tratat. Medicamentul nu era omologat.

Și relatarea continuă. Se pun întrebări: Care este planta «miraculoasă». Care? O plantă care crește pe pămîntul nostru. Creștea și cînd doctorul Boici nu era doctor. Și va mai crește. Nu, ea nu poate fi descoperită prin vrăji. Nici la întîmplare. Descoperirea și metamorfozarea ei în «Boicil Forte» a durat două decenii. Două decenii de căutări, de dăruire omului. Nu, nu din sensibilitate pentru anumite plante au avut unii rezerve față de doctorul Boici. Descoperitorul Boicilului spunea modest și cumpătat că au existat discuții frățești, păreri deosebite, eventual

și unele invidii, obișnuite printre medici. Dar cine, în afară de doctorul Boici va cunoaște vreodată dimensiunile și formele eventualei invidii? Am fost martorul efectuării mai multor tratamente de către doctorul Boici și colaboratorii săi de la Centrul experimental de pe strada Văcărescu din Timișoara. Din motive de spațiu redau un singur caz, din ziua de marți 13 noiembrie 1973. Pacientul este profesorul Antonio Este Vez, dirigior din Venezuela — Caracas. De multă vreme boala îl pusese în imposibilitate de a-și exercita profesiunea. După 10 minute de tratament și, după ce învinge propria sa neîncredere, pacientul, uitînd parcă de prezența noastră, începe să dirijeze o imagină orchestră cu muzică și ritmuri fascinante, surprinzătoare pentru cei aproape 60 de ani ai săi. Primul meu gând a fost atunci că multor pacienți le trebuia o voință mai puternică să suporte ideea vindecării fulgerătoare decît tratamentul propriu-zis. De aceea, nu știu ce pare mai imposibil de crezut: să vezi din nou armonia omenească a mișcărilor celui imobilizat cu cîteva minute înainte sau atitudinea glacială a unora în fața unei atît de evidente descoperiri. Și, tot de aceea, m-am convins că nu este paradoxal să afirm că absurdul este o noțiune născută din realitate. Fiindcă numai absurdul a putut genera eliberarea unui certificat de naștere abia după aproape 20 de ani: BOICIL FORTE, BREVET NR. 74261 DIN 8 NOIEMBRIE 1973. Dar de ce mai există și astăzi scepticii și negativiști?! Doctorul Boici i-a invitat pe studenții medicinați și pe toți cei care doresc să asiste la aplicarea tratamentelor. De ce trebuia aproape invariabil să aibă atîtea antonime: inerție, suficiență, invidie, lașitate, egoism, birocrăție, orgoliu, prudență?! De ce trebuia să se ia în circulație minuscule («nevinovate, fie») legende defăimătoare din care nu putem să nu amintim două, reproduse la întîlnirea cu studenții, de colaboratorii doctorului Boici. Prima:

— Doctore Ionescu, aseară, la Reșița, a murit unul după ce i s-a făcut o injecție în cap cu Boicil.

Doctorul răspunde: Cu Boicil se tratează numai la această secție experimentală din Timișoara. Curînd vor fi cinci centre în țară.

2. Doi cetățeni din Calafat, soț și soție:

— Doctore, mi s-a spus de către cineva la București că toți care ne-am tratat cu Boicil murim după șase luni. Fiți bun și vedeți cînd împlinim șase luni, cît mai avem de trăit?

Doctorul, calm: Ieri ați împlinit șase luni...

Pentru cazul doctorului Boici hiperbola a căpătat, uneori, proporții homerice. Unii au spus că mor jumătate din cei tratați. Profităm de ocazie și le răspundem tuturor: «Vor muri toți». Dar fiecare la vremea lui. Și nici unul nu va muri de Boicil. Dovada: aproape 12 000 de cazuri tratate. Altfel de ce ar fi peste 30 000 de bolnavi înscrși pentru tratament? Din România, S.U.A., Iugoslavia, Danemarca, Italia, Venezuela, Canada, Ungaria și cine mai știe de unde.

Dar de fapt ce înseamnă Boicil? Înseamnă lichidarea sau ameliorarea suferinței. Înseamnă sistarea importării unor costisitoare medicamente, prelungirea capacității de muncă. Și etalon al dăruirii unei cauze. «Boicil forte» înseamnă acel medicament original românesc a cărui carieră abia începe.

Și mai e ceva ce trebuie reamintit ca un adevărat triumf al binelui: la 8 noiembrie 1973, medicamentul «Boicil forte» a fost brevetat. El e azi o realitate a noastră, a tuturor.

Constantin VINTILESCU

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE
OFICIUL DE STAT PENTRU INVENȚII ȘI MARCI

Str. Bulzeilor Nr. 24, Sectorul 4 București

Se confirmă
DIRECTOR.

NOTĂRIEA

din 8. NOIE. 1973

Comisia de invenții compusă din:

Președinte *mchim. G. Tenea*

Membri: *ing. Poenaru-Bordea I.*

. *farm. Răduțescu M.*

Examinînd cererea de brevet de invenție cu titlul: **"Medicament antialgic și
precedeu de preparare a lui"**

Dosar 74 262 . . . înregistrată la O.S.I.M. la data de **21.03.1973** . . . cu invocarea
priorității din cu data de

Clasa . . . **A.61.k 27/24**

Solicitant(ți) . . . **dr. Vasile Boici, Timișoara**

Inventatori . . . **idem**

Analizînd studiul comparativ al invenției, întocmit de serviciul de examinare
examinator . . . **farm. M. Răduțescu**

NOTĂRIȘTE

ACORDA brevet de invenție titularului **Fabrica de medicamente și
produse chimice "Terapia" Cluj**
și certificată de Inventator autorului(ilor) pentru invenția cu titlu
asmenșimant

Invenția este completă . . . la invenția dosar cu data de înregistrare

Termenul de valabilitate al brevetului de invenție este de la data de **21.03.1973**

pînă la data de **21.03.1988**

Motivarea acestei hotărîri este arătată în studiul comparativ anexat, care face parte
integrantă din prezenta hotărîre.

Hotărîrea poate fi contestată la Comisia pentru soluționarea contestațiilor privind
invențiile din cadrul Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci, în termen de 3 luni de la
publicarea prezentei hotărîri.

PREȘEDINTE,

chim. G. Tenea

MEMBRI:

ing. Poenaru-B. cl. 742

harghita

un județ - stațiune

Pe întreg cuprinsul județului, oamenii se plîng de faringită, de otită și reumatism cronic. Ne găsim — ne-au explicat locuitorii Harghitei — în cea mai friguroasă parte a țării, într-o zonă pitită în depresiuni intramontane prin care vara trece grăbită, iar anotimpul zăpezilor se instalează stăpîn vreme de 6 luni și mai bine. La Joseni meteorologii au descoperit polul frigului, iar la Gheorgheni, în 1924, mercurul termometrelor a coborît pînă la minus 35 de grade. O veritabilă țară a frigului cu 6 610 kilometri de teren arcuîți peste dealuri și munți. În compensație, natura a zăvorît în adîncurile subsolului peste 2 000 de izvoare de apă minerală, între care nu puține cu ape termale, celebre în întreaga Europă pentru proprietățile lor curative în maladiile cordului și sistemului osos. Și tot aici, în străfundurile pămîntului, zvircolirile tectonice ale erelor apuse au încătușat mari zăcăminte de pirite cuprifere, minereu de fier, caolin și sare.

O regiune bogată și neasemuit de frumoasă. Aproape pretutindeni vegetația și-a conservat originalitatea ei ancestrală. Într-o vreme în care țările apusului își repopulează natura sleită cu iepuri și căprioare de import, ba, în ultima vreme, chiar și cu melci și broaște — în codrii Harghitei trăiesc departe de bătaia puștii ursul montan, rîsul, cocoșul de munte, găinușa sălbatică, și mai cu seamă turme de cerbi și căprioari.

Nu e mai puțin adevărat însă că dacă aici, sub poala Carpaților Orientali, dispunem de păduri neumbrate și de un apreciabil patrimoniu forestier, aceasta se datorește și faptului că în această parte de țară civilizația a pătruns tîrziu și s-a extins cu pași de melc. În vechea monarhie austro-ungară țara secuilor se afla la capătul imperiului, iar locuitorii ei dețineau adevărate recorduri la capitolele neștiință de carte și mortalitate infantilă. Izolate și urgisite au rămas fostele județe Ciuc, Odorhei și Trei Scaune și în perioada interbelică. Iată câteva date concludente desprinse dintr-o cronică a anului 1944. Pe întreaga suprafață a județului Ciuc activitatea industrială se rezuma la prelucrarea simplă a lemnului pînă la nivel de cherestea și la extracția modestă a minereurilor de fier, cupru și sare. În același perimetru teritorial nu se afla nici un kilometru de drum modernizat. În școli și grădinițe se ocupau cu instruirea copiilor mai puțin de 600 de cadre didactice, iar rețeaua sanitară cuprindea un singur medic la 5 000 locuitori.

O situație proprie de altminteri majorității județelor din România și care reclama revoluționarea activității curente și de perspectivă în toate domeniile existente. Dar începutul începuturilor a însemnat și aici crearea unei economii stabile și prospere, principala garanție a progresului multilateral și baza obiectivă a dezvoltării conștiinței sociale.

Intrat mai tîrziu în circuitul industrializării socialiste a țării, dar într-o nouă etapă de dezvoltare a patriei, județul Harghita a pornit marșul spre viitor într-un ritm deosebit de alert, obținînd în special în răstimpul actualului cincinal realizări atît de remarcabile, încît astăzi se vorbește despre Harghita ca despre o puternică zonă industrială a țării, unde lucrează peste 40 000 muncitori, tehnicieni, ingineri, reprezentînd 50 la sută din totalul forței de muncă salariate. În prezent, în mai puțin de nouă zile se realizează întreaga producție industrială din 1964. Industria a devenit ramură conducătoare a întregii economii, contribuind în proporție de 74 la sută la formarea produsului global. Iată câteva exemple. Comparativ cu 1950, construcția de mașini și prelucrării metalelor a crescut de 52 de ori, extracția minereurilor neferoase de 49 de ori, iar producția industriei textile de 206 ori (sic!) În 1944 valoarea producției globale pe cap de locuitor era de 433 de lei, iar în prezent este de 14 847 lei, adică de

aproape 35 ori mai mare. Un start viguros, un demaraj puternic cu ample propulsări în toate compartimentele vieții de zi cu zi.

Actualul județ ființează din 1968, după reorganizarea teritorială a țării, cînd s-a hotărît și înglobarea orașului Odorhei Secuiesc în aria teritorială a Miercurei Ciuc. Măsura a stîrnit nedumeriri și comentarii și, pe alocuri, chiar proteste vehemente. Nemulțumiți s-au arătat, evident, unii dintre cetățenii Odorheului, oraș cu 23 000 de locuitori și cu vechi tradiții culturale, dar revendicările acestora s-au dovedit nefondate. Lipsit de cale ferată și departe de orice nod rutier, orașul a trebuit să cedeze înțietatea Ciucului, localitate favorizată de o excelentă poziție geografică, nod rutier și feroviar de prima mînă. În plus, spațiile largi din incinta localității au permis urbanistilor adoptarea unor soluții extrem de originale, atît pentru sistematizarea Ciucului cît și în ceea ce privește crearea și distribuția blocurilor de locuințe cu fantezie și în spiritul unor tradiții străvechi de arhitectură locală. Senzația că te afli într-o stațiune climaterică este dominantă pentru orice vizitator sosit pentru întâia oară în Miercurea Ciuc. În locul blocurilor monolite cu fațadele stereotipe (care, în paranteză fie spus, au distrus originalitatea arhitecturală la Piatra Neamt, Galați și în atîtea alte orașe și orașele ale țării), orașul a fost dotat cu două cartiere de locuințe, edificii cu două niveluri, străjuite de pîlcuri de brazi și ridicate după modelul cabanelor și vilelor montane. Icolo, puncte de echilibru, clădiri semețe, un bloc turn și un hotel cu 8 niveluri, dar care nu contravin peisajului general, ci, dimpotrivă, creează un joc al volumelor odihnitor și cu efecte notabile. Cu imaginație și bun-gust, constructorii și arhitecții sosiți la Miercurea Ciuc au izbutit să dureze în mijlocul pădurilor seculare unul dintre cele mai pitorești orașe ale României.

În încheiere, citeva date de prognoză privind dezvoltarea județului în următoarele decenii. Ne-au fost comunicate prin bunăvoința primului secretar al Comitetului județean de partid, tovarășul Ludovic Fazekas. Se apreciază, astfel, că pînă în anul 2000 peste 73 la sută din populația Harghitei va trăi în mediu urban. O consecință directă și firească a industrializării intensive a întregului județ. Vor apărea orașe noi: Ditrău, Praid, Lunca de Jos și Tulgheș, precum și numeroase localități de interes turistic.

Dar totul într-un pios respect pentru ceea ce este și trebuie să rămînă plaiurile Harghitei: un județ-stațiune.

Liviu TIMBUS

ce-o fi fost în sufletul omului din harghita cînd pleca de-acasă?

Au munții Harghitei cupru și fier; au munții Harghitei zeci de izvoare cu ape binefăcătoare: au munții Harghitei brazi pînă-n stele, lună și soare. Dar mai presus de orice, altă bogăție — cuprinsă în metafora de pe stema județului — au munții Harghitei, oameni minunați. Oameni care te obligă să-i respecti pentru că ei și strămoșii lor n-au trăit decît din munca lor. Din munca lor care avea o tristă particularitate: se petrecea departe de casă.

Plecau țapinerii adînc în inima pădurilor și plecau minerii spre rădăcinile munților — dar asta aparținea într-o măsură de firesc meseriei lor. Însă mai plecau dulgherii și zidarii spre orașele țării unde se făceau construcții; și plecau, mai masiv și mai de-

parte decît toți, fetele și femeile, ca servitoare în marile case ale marilor orașe.

Oamenii Harghitei nu se îndepărtau de casa lor pentru că așa le-ar fi fost firea, ci pur și simplu pentru că trebuia să-și cîștige existența, iar în județ nici pe departe nu erau destule locuri de muncă.

Ar fi neadevărat să spunem că azi harghitenii nu mai pășesc — pentru muncă — peste hotarele județului lor. Numai că fenomenul de ieșire, pe de o parte, este mult diminuat, iar pe de altă parte este compensat de un fenomen de revenire. Cauza refluxului? Una singură, dar esențială: locurile de muncă din fabricile, uzinele și în general șantierile investițiilor industriale ale anilor socializării. Mai precis, la ora actuală, populația industrială a acestui județ numără peste 40 000 de oameni.

O grijă specială a existat și există pentru femei. După cum am mai spus, harghitencele, împinse de nevoi strict materiale, strict existențiale, trebuiau să se ducă, fete în casă, prin București, prin Cluj, ori alte orașe. Bineînțeles, statutul de servitoare nu le putea aduce nici fericirea, nici realizarea personalității, nici o viață trăită cu demnitate, dar acesta era orizontul pe care li-l îngăduiau vremurile de-acum 30 de ani.

Pentru a înțelege dimensiunile pasului făcut — în favoarea femeilor din Harghita — în anii bătăliei pentru crearea societății socialiste multilateral dezvoltate în toate colțurile României este destul să spun că 37,1 la sută din locurile de muncă ale industriei acestui județ sînt ocupate de femei. Dealtfel, s-a avut grijă ca prin însuși profilul unităților industriale nou create, prin însuși specificul lor, ele să ofere posibilități de muncă pentru femei. Fabricile de confecții din Miercurea Ciuc și Odorhei Secuiesc, fabrica de tricotaje din Miercurea Ciuc, fabrica de ață din Odorhei Secuiesc, fabrica de stufe de mobilă și țesături industriale din Gheorgheni, filaturile de lînă, bumbac, in și cîneșă din Miercurea Ciuc, Odorhei Secuiesc, Gheorgheni și Cristuru Secuiesc sînt tot atîtea locuri unde fetele și femeile Harghitei au posibilitatea imediată și concretă de a-și realiza personalitatea în condițiile unei munci cu rost obștească, în condițiile unui statut social al demnității.

E adevărat, și în zilele noastre județul Harghita mai face export de — să-i spunem așa — pricepere gospodărească în condiții de mare curățenie, pentru că și azi, în timpul verii, multe din fetele cele gospodine ale județului pleacă pe litoral, unde se dovedesc a fi niște excelente ospătărițe. Numai că micromigrația aceasta e temporară și în condiții de muncă socialiste.

Să ne oprim totuși, măcar de-a lungul citorva rînduri, și la bărbaii Harghitei, vreau să spun la aceia care — tot din pricina lipsei de locuri de muncă — trebuiau să-și părăsească familiile, casele și comunele natale.

Fiind născuți în preajma pădurilor, oamenii aceștia au ajuns să stăpînească meșteșugul prelucrării lemnului. Dulgherii harghitenii au o faimă specială. La fel și zidarii, pentru că meseriile astea la începuturi — deci înainte de a apărea cofrajele glisante și celelalte tehnologii moderne — s-au împletit. Poate n-o știți, dar clădiri de mare pretenție — cum sînt Intercontinentalul, ori Nord-Hotelul — au fost înălțate și datorită meșterilor din Plăieșii de Jos, din Cașinu, ori din Ciumani.

Dincolo de aceste nuanțe locale, și aceasta mi se pare deosebit de important, județul Harghita cunoaște exact aceleași fenomene de mișcare a populației ca absolut toate județele țării cuprinse de febra benignă, creatoare și fericită, a construcției socialiste intensive.

Există și în Harghita fenomenul de migrație sat-oraș, există și acolo o îmbătrînire, o puerilizare și o feminizare a populației care face efectiv agricultura.

Există și în Harghita fenomenul navetismului, dar — de pildă — Întreprinderea minieră din Bălan oferă muncitorilor ei nu numai cea mai înaltă rețea de salarizare din industria minieră, ci și transportul cu autobuze pentru cei care țin să se reintoarcă zilnic în sinul familiei.

Există și în Harghita navetiști care se scoală la trei dimineața, se întorc de la lucru la șapte și jumătate seara, și stau acasă cu ai lor doar vreo 7-8 ore. Iosif Matei și Ștefan Țintăreanu fac parte dintre ei.

Dar mai există și un flux invers, de oameni din afara Harghitei, care vin să muncească

Reporterii noștri prezenți timp de o săptămînă în mai multe orașe și localități rurale din județul Harghita s-au străduit să vă prezinte îndeaproape și pe îndelete imagini cît mai concludente din viața curentă a acestor locuri de țară.

duce transportul costisitor de produse agro-alimentare din județele Mureș și Brașov.

— În continuare, câteva cuvinte despre starea sănătății populației. Din statisticile pe care le-am cercetat, am constatat că, din păcate, reumatismul și rahitismul continuă să afecteze o categorie numeroasă de cetățeni, copii și adulți.

— Este tributul pe care-l plătim iernilor grele și lipsei de soare. În trecut, treburile se rezolvau «simplu»: selecția naturală opera drastic, în special în rândul copiilor. În anii puterii populare lucrurile s-au schimbat însă radical. Pentru combaterea acestor maladii endemice, am instituit o severă acțiune de profilaxie. Avem o evidență clară a tuturor bolnavilor și facem totul pentru însănătoșirea lor. În primul rând, cure de helioterapie. Numărul celor care își petrec concediul sau vacanțele la mare crește de la an la an. O facem — ca să zic așa — printr-un schimb reciproc avantajos: stațiunile noastre balneoclimaterice primesc în fiecare an un număr sporit de oameni sosiți la odihnă din «zone calde», iar noi plecăm în sudul țării în căutare de căldură și... «vitamina D». Acum, în sezonul rece, am luat toate măsurile pentru ca pretutindeni, și în mod special în școli, să existe combustibilul necesar pentru încălzirea interioarelor. În plus, o amplă acțiune pentru extinderea sportului de masă. La noi, e drept, copiii se nasc cu patinele pe picioare. Nu întâmplător avem două echipe de hochei în divizia A. Dar fortifierea organismului reclamă un sport complex.

— În sfârșit, câteva cuvinte despre activitatea culturală.

— Într-adevăr, numai... câteva, deoarece în acest domeniu sîntem serios rămași în urmă. Ați constatat și dumneavoastră singuri și sînt sigur că ne veți critica. Mă voi referi la un singur domeniu: spectacolele de teatru — dramă, revistă, operetă. Trupele profesionale ne vizitează rar și întâmplător. Dorința noastră expresă: să asigurăm o stațiune permanentă pe baza unor contracte ferme cu ansambluri artistice din întreaga țară, astfel încît să putem crea un caiet de stațiune și abonamente.

— Ce mai considerați că trebuie să aștepte locuitorii județului Harghita atunci cînd vor avea prilejul să citească ancheta publicată în paginile «Flacării»?

— Că vom face totul pentru lichidarea neîntîrziată a lipsurilor și greutăților semnalate, că marea metamorfoză a Harghitei va contribui implicit la ridicarea substanțială a nivelului de trai, a gradului de civilizație și prosperitate pentru toți cetățenii acestor meleaguri.

Liviu TIMBUS

Beneficiind de un decor natural încântător, Miercurea Ciuc este socotită una dintre cele mai pitorești așezări ale României.

← Lemne de foc la polul frigului.

Fotografii de Ion PREDOȘANU

Exploatarea și prelucrarea lemnului — ramură de bază în economia județului Harghita.

spre poezie !

Constatăm în ultima vreme un fapt important și interesant totodată, și anume apropierea tinerilor cîntăreți de muzică folk de poezia generației lor. Apropierea de poezie a cîntăreșului nu este deloc, se știe, un lucru nou. Istoria muzicii ne stă martora prin truverii și menestrelii săi. Important pentru noi, acum și aici, în România de deceniu opt al secolului XX, este interesul crescînd cu care tinerii cîntăreți folk se îndreaptă spre poezia actuală. Un remarcabil precedent în apropierea muzicii de poezie îl constituie Tudor Gheorghe excelent talmăcitor al poeziei mai multor generații. Iată însă că aria se lărgțește, alți tineri interpreți îmbrățișează tot mai ades în ultima vreme poezia și, mai ales, poezia tînără. Faptul acesta nu înseamnă neapărat o îndepărtare de filonul folcloric (pe planul muzical sau liric), mai ales dacă observăm că multe poezii își au obîrșia în folclor. Nu avem așadar de-a face cu o detașare netă de spi-

ritul muzicii folk, ci dimpotrivă, cu o nuanțare inedită, cu o îmbogățire a acestei muzici prin transpunerea pe note a ideilor metaforelor și mesajelor aduse de tinerii creatori de poezie.

Vom remarca deci cu siguranță, pentru viitorul cel mai apropiat, un reviriment al muzicii cu platformă lirică, al muzicii de substanță, expresia constînd în fericita simbioză dintre o poezie și o muzică de calitate.

Primii pași au și fost făcuți. Putem deja să constatăm cu bucurie că poezii de Marin Sorescu, Ana Blandiana, Dorin Tudoran, Ion Gheorghe, Monica Mărgineanu, capătă noi sensuri în interpretarea unor tineri cîntăreți cum sînt Marcela Saftiu, Traian Cosma, Doru Stănculescu, Mircea Vintilă sau grupul ieșean Flacăra Folk '73. Sîntem așadar în fața unui moment important al acestui gen care nu arareori a fost tratat cu indiferență — muzica folk — momentul îndreptării ei spre poezia tînără.

disc

În continua sa preocupare de a oferi melomanilor cît mai multe noutăți Casa de discuri «Electrecord» reușește, cel puțin în ceea ce privește laturile care nu includ muzica ușoară, să-și indeplinească onorabil menirea. Din creațiile plasate în afara timpului, și care nu țin de nici un fel de modă a momentului, casa de discuri ne oferă câteva remarcabile realizări. Am putea spune că în ultima vreme, amatorii muzicii simfonice și corale pot fi mulțumiți de câteva excepționale apariții discografice. Am reținut patru albume al căror caracter este, fără îndoială, istoric:

Ionel Perlea și orchestra simfonică din Bamberg — conține suitele «Spărgătorul de nuci» (P.I. Ceaikovski), «Peer Gynt» op. 46 și op. 55 (fragmente) de E. Grieg.

O imprimare excepțională, realizată sub bagheta celui care este «după George Enescu și Dinu Lipatti, personalitatea noastră artistică de cel mai mare prestigiu».

Rapsodiile Române, Poema Română op. 1 de George Enescu realizat de orchestra simfonică a Radioteleviziunii române sub conducerea dirijorului Iosif Conta.

Dinu Lipatti — Historical Recordings (Înregistrări istorice) Album dublu, într-o excelență prezentare și cuprinzînd interpretări istorice realizate de Dinu Lipatti la pian și George Enescu-vioară. Albumul include compoziții ale celor doi mari artiști — dintre care amintim «Sonata nr. 3 pentru pian și vioară în A minor» de George Enescu sau «Concertino în stil clasic pentru pian și orchestră de cameră» de Dinu Lipatti.

Corul de cameră Madrigal la a 10-a aniversare — un disc-omagiu adus excelenței formații corale românești condusă de prestigioasa baghetă a lui Marin Constantin.

George STANCA

dictionar

DIEZ — (de la grecescul *diesis* = urcare) semnul care, așezat dinaintea și la nivelul unei note indică urcarea ei (alterarea ascendentă) cu un semiton; în cazul că diezul este așezat la începutul portativului, imediat după cheie (diez la armură) toate notele înscrise pe portativ corespunzînd aceluia diez vor fi ridicate cu un semiton. Prin alterarea suitoare a notelor gamei diatonice (naturale) se obține gama cromatică: tot cu ajutorul diezilor (puși la cheie), se obțin, pornind de la structurile gamelor do major și la minor, cele 14 tonalități majore și minore cu diezi. Efectul (ridicător) al diezului sau (coborît) al bemolului se anulează cu semnul numit becar (4). Pentru a altera ascendent o notă cu două semtonuri (sau altfel spus, pentru a ridica o notă deja diezată, cu încă un semiton) se utilizează semnul numit dublu diez.

DIMINUENDO — (Prescurtat, «diminuind»). În arta muzicală el desemnează executarea unui fragment, a unui pasaj sonor, cu scăderea treptată, a intensității, adică din ce în ce mai încet (dar fără a modifica tempo-ul). Diminuendo — se notează grafic și sub forma unui unghi ascuțit, îngustat treptat de la stînga la dreapta.

Diminuendo este sinonim cu *descrescendo* (descrescînd intensitatea sunetelor). A nu se confunda cu termenul *diminuire*, procedeu componistic constînd în micșorarea, la valori de două ori mai mici, a duratei fiecărui sunet din cuprinsul unei teme sau al unui motiv muzical, procedeu folosit deseori în tehnica polifonică.

DINAMICA — Ansamblul nuanțelor utilizate în muzică, tot ce se referă la intensitatea (forța) emiterii sunetelor. Dinamica muzicală cuprinde două tipuri principale de noțiuni (traduse grafic prin litere și semne convenționale): a) intensitățile momentane sau stabile de-a lungul unui fragment muzical, forte (f) și piano (p) adică tare și slab, cu variantele lor: fortissimo (ff) — foarte tare, forte-fortissimo (fff) — extrem de tare, cît se poate de tare; pianissimo (pp) — foarte încet, piano-pianissimo (ppp) — cît se poate de încet, extrem de slab; mezzo-forte (mf) — nu prea tare, jumătate tare, mezzo-piano (mp) — nu prea încet, pe jumătate slab; (df sau sfz) forțînd, accentuînd, evidențînd un sunet. b) intensități variabile de-a lungul unui fragment muzical — crescendo (cresc.) sau sporînd intensitatea, descrescendo sau diminuendo (descresc., dimin., dim.) sau micșorînd intensitatea. Pe lângă aceste noțiuni aparținînd exclusiv dinamicii (nuanțelor) mai există termeni ce combină dinamica și agogica muzicală (totalitatea tempo-urilor), dintre care menționăm *calando* (micșorînd intensitatea sunetelor concomitent cu încetinirea tempo-ului) *morendo* (stringîndu-se, murînd) *perdendosi* (pierzîndu-se), cuvinte ce indică în același timp diminuarea forței sunetelor și, treptat, oprirea mișcării.

Florin LUNGU
Dumitru MOROȘANU

BOBBIE GENTRY,

interpreta
marelui succes
de
acum
cîțiva ani,
«I'll Never Fall
In
Love Again»,
va fi
în curînd
protagonista
unui film,
«I Have
Lost Hope».

top

Săptămîna trecută	Săptămîna în curs	Titlul	Interpretul	Săptămîni în top
1	1	Mesterul Manole	Phoenix	8
2	2	Negru Vodă	Phoenix	20
4	3	O, râmii	Romanticii	7
3	4	Seara	Anda Călugăreanu	13
6	5	Amintiri	Progresiv TM	6
7	6	Străinul	Dida Drăgan	4
5	7	Ce spui tu și ce spun eu	Iuliu Merca	16
8	8	Pași pierduți	Magic	3
9	9	Pastorală	Roșu și Negru	19
—	10	Ei sînt amicii mei	Mondial	1

Compozitori: 1 și 2. Nicolae Covaci. 3. Teodor Tufiș. 4. Radu Șerban. 5. Ladislau Herdina. 6. Petre Magdin. 7. Mihai Dumbravă. 8. Ovidiu Șorțea. 9. Nancy Brandes. 10. Iuliu Merca.

TOP FLĂCĂRA poate fi ascultat în fiecare sîmbătă la ora 21 pe programul III al postului de radio București.

TOP „FLĂCĂRA” TALON NR. 41

Sensibilitatea, dăruirea pentru muzica folk și dragostea de poezie se întînesc uneori sub același nume: MARCELA SAFTIU.

elisabeth schwarzkopf

A apărut deunăzi — mică surpriză — pe ecranul televizorului și mulți din cei a căror ani se numără cel puțin cu cinci înainte au tresărit emoționați. Elisabeth Schwarzkopf! Una din cele mai frumoase voci ale veacului nostru. A dat străluciri noi strălucitelor roluri feminine din operele mozartiene «Nunta lui Figaro», «Don Juan», «Cosi fan tutte», din «Cavalerul rozelor» de Richard Strauss, din «Maștrii cîntăreți» de Richard Wagner. A onorat și continuă să onoreze ilustre scene lirice precum Opera din Viena,

Scala din Milano, Coven Garden din Londra, Metropolitan House din New York, precum și estradele marilor festivaluri muzicale din Bayreuth și Salzburg. Într-adevăr o extraordinară biografie artistică.

Iată-o pe Elisabeth Schwarzkopf, spre bucuria melomanilor bucureșteni, pe estrada Ateneului Român la 2 decembrie, într-un recital de lieduri — Schubert, Schumann, Brahms, Hogo Wolf, Liszt, Grieg, Mahler, Richard Strauss. Este acompaniată de pianistul britanic Geoffrey Parsons.

curier

Eugeniu Stanciu — Amara. 1. Din punctul de vedere al conținutului, poezia dumneavoastră bilingvă, dedicată formației Led Zeppelin și care poate fi cîntată pe melodia «Four Stiks» (Patru bețe) este interesantă. Cităm: «Oh, fato, Plant e minunat/ Vocea pasărea i-a dat/ Cu cîntecul e — știi bine —/ Cel mai bun solist din lume». 2. Mulțumim pentru aprecieri. **Andrei Stăncescu — București.** Așteptăm de la dumneavoastră un top cu mai multe noutăți. **S.I. — Orașul Gh. Gheorghiu-Dej.** Nu purtăm dialoguri, nici măcar sincere, cu anonimii. Așteptăm deci o scrisoare pe care să fie inserat numele dumneavoastră și adresa exactă. **Adriana Bittay — Tirnăveni.** Am primit scrisoarea și, precum vedeți, numele dumneavoastră este corect ortografiat. **Victor Totu — Băleni-Români.** Cînd «Flacăra» avea afectată pentru muzică doar o coloană, doreați probabil o pagină. Acum, cînd avem această pagină, dumneavoastră ne cereți două. Este prea mult.

The background is a vibrant red. A white scroll is unrolled across the center, with text printed on it. To the left of the scroll is a lit candle in a clear glass holder with a decorative base. To the right and bottom are illustrations of a green plant with a white flower and a red rose.

EXCURSII DE REVELION

**BUNĂ DISPOZIȚIE,
ANTREN,
AMBIANȚĂ
PITOREASCĂ.**

TOATE ACESTEA VĂ AS-
TEAPTĂ ÎN EXCURSIILE
ORGANIZATE DE ÎNTRE-
PRINDEREA DE TU-
RISM, HOTELURI ȘI
RESTAURANTE BUCU-
REȘTI CU OCAZIA REVE-
LIONULUI.

- PE VALEA OLTULUI
(CĂLIMĂNEȘTI, GOVO-
RA, COZIA).
- LA CABANELE DE PE
VALEA PRAHOVEI ȘI
VALEA IALOMITEI.
- ÎN ORAȘELE IAȘI, PIA-
TRA NEAMȚ, TG. NEAMȚ
(și la Agapia), CLUJ.
- PE LITORAL: NEPTUN,
MANGALIA, MAMAIA,
EFORIE-NORD.
- ÎN STAȚIUNILE TUȘ-
NAD, SOVATA, BORSEC,
SLĂNIC MOLDOVA, PU-
CIOASA ȘI HERCULANE.

Informații și înscrieri la Fi-
lialele de turism din Calea Vi-
ctoriei nr. 100 și Bd. Re-
publicii nr. 68, tel. 14.08.00
și 15.74.11.

un film de Andrzej Wajda: nunta

Mă întreb, încă o dată, dacă or mai fi trăind, dacă între timp n-au murit cumva de rușine, cei care acum cîțiva ani, după «Lady Macbeth din Siberia», i-au prohodit sfîrșitul lui Wajda. De fapt, s-ar fi convenit să piară de cîteva ori pînă acum, prilejurile fiind destule și ele numindu-se: «Peisaj după bătălie», «Totul de vînzare», «Pădurea de mesteceni», «Nunta». «Cinematograful nu poate fi iubit mai mult decît îl iubesc eu», asta ar fi trebuit s-o spună Wajda, nu Lelouch, dacă celui care ne-a dat «Cenușă și diamant» i-ar plăcea să se bată cu pumnii în piept. Excepționala vitalitate creatoare a marelui cineast ține locul oricărei mărturisiri de credință și, mai mult decît atît, ea poate fi și un balsam pentru acele ore negre în care, din atîtea și atîtea pricini, ni se strecoară în suflet neîncrederea sau lehamitea de jocul umbrelor mișcătoare. În seara posacă de noiembrie în care am revăzut «Nunta», la un cinematograful în aparență nedemn de un astfel de film, la «Cotroceni», dar într-o sală plină vîrf cu studenți, mi-am zis iar că merită să juri pe cinematograful ca pe o dragoste a ta, dacă la imaginea lui Olbrychski plingînd lîngă un cal alb, cineva a exclamat «Doamne, ce frumos!». Era frumos pentru că și Olbrychski și calul alb veneau din lumea lui Wajda. Dincolo de lacrimile neputincioase ale actorului blond se întrezărea zvircolirea lui Cybulski pe maldărul de gunoaie din «Cenușă și diamant» ori rătăcirea nemiloasă, pe întinderi înghețate, a eroului orb din «Cenușă», amîndoi condamnați pentru vina tragică de a fi înțeles prea tîrziu istoria. Dacă vom aminti că Wajda dorea să realizeze «Nunta» cu mulți ani în urmă, dar nu a cutedat, că potrivit

mărturisirilor sale «întreaga școală poloneză de cinema poartă amprenta acestei opere care ne-a marcat pe toți, inclusiv pe mine, inclusiv «Cenușă și diamant», analogiile mai sus-amintite nu vor mai apărea, speram, obsesii de critic care caută cu lumînarea motive fundamentale. Ecranizarea piesei lui Wyspianski, monument al literaturii poloneze și adevărat moment al conștiinței unui început de secol (scrisă în 1901) a fost amînată mereu, Wajda fugind de ispită în «Pădurea de mesteceni», ori scoțînd «Totul la vînzare». Înaintea da-ului hotărîtor și-a făcut singur curaj, montînd piesa pe scena unui teatru din Cracovia, ca și cum ar fi vrut, mai întîi, să desțelenească drumul aparatului de filmat. Poate de aceea și camera nu pare mînuită de om, chiar dacă știm că omul există și el se numește Oskar Sobocinski (unul din excelenții operatori polonezi), ci purtată pe mari aripi de vultur. La capătul acestei îndelungi ezitări s-a ivit capodopera, creația care nu își ajunge doar sie însăși, ci cheamă, în cercul ei magic, alte și alte filme-surori, luminîndu-și reciproc înțelesurile. Parabolă a unui întreg capitol de istorie, etalare dureroasă, nu de puține ori cinică, a unor mituri naționale, «Nunta» lui Wyspianski suportă, desăvîrșit, extragerea ultimei picături din seva care ar putea hrăni cinematograful wajdian, păstrîndu-și în același timp intacte culorile, accentele.

Decorul uriaș, fantastic, ciudat, decor el însuși investit cu funcții de personaj al acestui film este *dansul de nunta* (nunta unui poet cu o țărăncă), dans la început năvalnic, dezlăntuit bezmetic, amenințător, în cele din urmă obosit, împleticit, tîrit, sfîrșind agonic. Frenezia inițială este rea prevestitoare, în ciuda potopului de vorbe de clacă azvîrlite de pe ecran: fete care se laudă cu numărul pețitorilor, nobile discutînd cu țărănci despre semănatul porumbului, preot și rabin plătindu-și unele vechi datorii, dramaturg, poet și ziarist care își aduc aminte din cînd în cînd să întrebe «ce mai e nou în politică», o umanitate strînsă să petreacă în devălmășie o noapte, dar din a cărei suflare răzbat teama, neliniștea. Topăiala în aburi de alcool devine sufocantă și printr-o strălucită translație de la concret la valorile simbolice, toată această vînzoleală se dizolvă într-o tulburare stare de așteptare. Pămîntul însuși, cuprins sub o calotă de neguri, așteaptă parcă să se scuture, trandafirii oblojiți în micile căpițe de paie vor să scape de sub strînsoare. Aparatul se deplasează de cîteva ori către aceste elemente din afara încăperilor zgîlțite de muzică pentru a amplifica senzația trezirii iminente din inconștiența dansului, inconștiența «gizelor fără libertate», aflate într-un moment de răscruce al istoriei, cu doruri naționale neimplinite, cu întrebări cărora nu le-au găsit răspuns. Scenele de coșmar ale năvalei fantomelor (fantoma unui nebun, al regelui Sigismund, a unui fost conducător de oști țărănești) pot fi citite, perfect, ca tot atîtea confruntări ale personajelor cu propriul lor eu, cu propria lor conștiință, cu propria neputință de a acționa: cu atît mai mult cu cît cineastul împrumută acestor emisari de groază chipul eroilor, rezolvînd astfel, în cheie cinematografică, una din dificultățile piesei (în unele spectacole de teatru fantomele sînt lăsate în seama marionetelor). Recunoaștem, în finalul magistral al filmului, tema de aur a întregii creații a lui Wajda, condamnarea neîndurătoare, amară a celor care nu izbutesc, sau izbutesc prea tîrziu, să-și pună de acord destinul individual cu cel al istoriei, tristețea eroismului de paradă sau gratuit. Mîna de oameni strînși la *Nunta* își trăiesc visul de mărire în somn, «un somn ciudat, în zorii zilei», dezmeticii nu-și amintesc nimic, cavalerul care aștepta să ducă în cele patru zări semnalul de luptă a pierdut «Cornul de aur». Ce va începe? O nouă așteptare, o luare de la capăt? Cu ultimele puteri, oamenii se prind din nou într-un dans de năluci, un dans de ocnași istovîți. Acum, aici, răsăr lacrimile pe obrazul lui Olbrychski, lîngă calul alb trîntit la pămînt, și nu știu dacă stropii aceia curați nu sînt lacrimile lui Maciek care, chirchit de durere acolo, în «Cenușă și diamant» nu a mai găsit puteri să și plîngă. După cum, iarăși, nu știu dacă glasul sfîșietor al lui Czesław Niemen la sfîrșitul *Nunții* nu este și el o prelungire a scîncetului de animal rănit al acelui Maciek.

Magda MIHĂILESCU

cine, ce, unde, cînd? actori și roluri

● După unele știri, se pare că Jean Gabin se pregătește să spună adio cinematografului (filmografia sa numără 93 de titluri, în 40 de ani de carieră). Dar, (spune marele actor) înainte de a se retrage definitiv la ferma sa, va realiza și al 94-lea film, «Tigroaica și elefantul» în regia lui André Cayatte. Parteneră — Sophia Loren.

● Patru filme în 6 luni, acesta este bilanțul actriței Romy Schneider, la sfîrșit de an. Este vorba de *Trenul* (Pierre Granier-Deferre), *Dragoste sub ploaie* (Jean-Claude Brialy), *Mielul turbat* (Michel Deville) și *Trio-ul infernal* (Francis Ginod).

● Un remake după *Regina Cristina* al lui Ruben Mamoullian, filmul care i-a prilejuit Gretei Garbo unul dintre cele mai frumoase roluri, este filmul la care lucrează în prezent regizorul Anthony Harvey. Pe urmele Divinei — Liv Ullman. Partener — Peter Finch.

● Giuliano Gemma și Bud Spencer sînt parteneri în filmul lui E.B. Clucher «Hrana îngerilor este fasolea».

● Philippe Clair intenționează să realizeze o comedie al cărei erou va fi Hitler. «Führerul nebun», acesta este titlul probabil al filmului. În rolul Evei Braun — Alice Sapritch.

PAMELA FRANKLIN, tînăra stea a filmului englez, a fost la înălțimea partenerei sale Maggie Smith (deținătoare a unui Oscar) în filmul «Cei mai frumoși ani ai domnișoarei Brodie».

opinia
unui alegător

cronica tv
turneul
emblemelor
în direct

arta de a minți
cu importanță

«Seara pentru tineret» a lansat, în sfârșit, o emisiune (în direct) care a debutat cu un remarcabil succes de public. Intitulată «Turneul emblemelor» — bucurându-se de sprijinul substanțial al C.C. al U.T.C. — emisiunea este închinată celei de-a XXX-a aniversări a Eliberării de sub jugul fascist, sărbătoare națională a poporului român, și celui de al XI-lea Congres al P.C.R. Încă de la început, s-a impus prin prezentarea atrăgătoare, telegenică, a unui conținut bogat, inedit, cum a fost de pildă varianta nemaiauzită, nici de folcloriști, a Mioriței maramureșene. Exceptând unele dereglări de ritm, și o prea mare discreție a regizorului în urmărirea din scurt a publicului suportler, a reacției spontane a concurenților, a celorlalți participanți, prin mai multe planuri apropiate. Există un farmec al reacțiilor neașteptate, paradoxale uneori, traducând trăiri adevărate, emoționante. Și mai e ceva: minutul acela de gândire este prea zgomotos. Cum se poate concentra cineva când îi pui metronomul, ca pe o ghilolină în față, iar prezentatorul, în același minut, vorbește, este spiritual, se mișcă și tot în același minut publicul scandează ca la fotbal «hai cutare». Acest minut, cred eu, ar trebui să rămână un minut de meditație, nu numai pentru concurenți ci și pentru publicul din sală, pentru telespectatori. S-ar putea umple scenic, cu o muzică adecvată, sau ceva care să stimuleze gândirea dar în nici un caz cu mișcare, cu zgomot și metronom. Fiecare din concurenți are ceas la mână, iar unii chiar cu secundar central. Un gong cu o sonoritate plăcută ar fi mai potrivit pentru a marca începerea și sfârșitul aceluși minut.

— să fiu medic și eu odată — ai să mori de prea mult suflet!

— Dii caii, dii fraților... că-ajungem îndată!

— Știi, îmi place dispensarul din C.A. Rosetti: sală de naștere, două cabinete, staționar, farmacie... strălucește de curățenie. Miroase a zugrăveală proaspătă, e alb, imaculat.

— E și firesc. Au muncit oamenii zi și noapte, că dispensarul s-a construit prin muncă patriotică și contribuție obștească. A fost dat în folosință în august.

L-au început prin 1968.

— ... Știi, îți mulțumesc că m-ai gazduit și că mi-ai făcut foc aseară. Îmi era tare frig. Mă zdruncinase căruța o zi întreagă. Îmi era rău. Rău și frig.

— Am știut eu că o să-ți fie frig. De aceea te-am culcat acolo!

— Adică de aceea mi-ai făcut foc!

— Nu: te-am culcat în camera aceea care are sobă. Altfel nu-ți puteam face foc. Celelalte încăperi n-au sobe de încălzit.

— Cum?

— Bine! Numai că în sala de nașteri și în staționar trebuie făcut foc, trebuie întreținută căldura. Copiii mici au nevoie de multă căldură. Altfel nu se poate. De asta mă zbat. Că din partea mea... eu am o plapumă grozavă, n-am treabă!

— Ai spus cui?

— Dragă reporterico, aici toți când vin pleacă repede. Toți se grăbesc. Să prindă vaporul la Periprava, sau vreo ocazie, dacă ies la Cardon, pentru Sulina. Numai tu ai stat o săptămână.

— Cine trebuie să audă? Adică, stai că știu: partea administrativă și bugetul țin de Consiliul popular al comunei. De ce nu mergi la primar? Azi, mâine, vine iarna doar!

— Uite-așa!

— Sau ai fost?

— Am fost!

— Și ce ți-a zis?

— Mi-a zis să fac eu rost de sobe și mi le cumpără imediat, de parcă sobele ar crește în pădure la Letea. Mă duc cu Puiu și Mircea, aleg două, trei și ei mi le aduc la dispensar.

— (N-am replică): Văd că și cu lenjeria stați destul de prost. Cine trebuie să v-o asigure? Pare-mi-se intră la rubrica «medicamente și instrumentar medical» — nu?

— Știu eu? E ca și cu hamurile: ping-pong între Consiliul popular și Direcția sanitară a județului.

— Hai, că nu se poate!

— Ba se poate! Tu, reporterico, ai să mori de prea multă mirare!

La Cardon stăm pe-o limbă de nisip și ne sorim. Am brațele pline cu crengi de cătină, cu boboțe portocalii, sute (acum, aduse pe ape, prin văzduh și pe uscat de la Letea în București, stau în camera mea). Plopii își tremură frunzele pînă le pierd una câte-una, ca proștii. Undeva în stînga noastră, marea. În față, apele canalului. Privim și așteptăm. Așteptăm parcă un semn. Niimeni nu vine, niimeni nu pleacă. De aici la Sulina, drum de ape, stuf, plaur și cite un țipăt răzleț de rață sălbatică. În spatele nostru grindurile cu nisip, cu drumuri grele, pentru caii prieteni. În perspectivă: iarna.

— Încă te mai poți răzgîndi doctoro!

— Înă-mă să scriu despre tine.

— Nu!

— Atunci măcar o fotografie de a-mintire, fie și cu ochelarii tăi afurisiți, pe nas! (acum te rog să mă ierți că scriu și că voi folosi fotografia drept document pentru acei care vor să-ți vadă chipul. Trebuia să o fac, nu se putea altfel, crede-mă)... Te cunosc cit de cit doctoro!

— Tu, da! Eu pe tine, nu!

— Crezi?

— Da! Eu sînt un om obișnuit, oarecare... Îmi fac cinstit meseria. Și atît!... Tu... știu eu?

— Și eu îmi fac cinstit meseria!

Drept pentru care în unul din numerele viitoare ale revistei veți putea citi reportajul-anchetă: «STOP CARDON».

Rodica RARĂU

POST SCRIPTUM

Tovarăși de la județ:

un om e singur

un om muncește

un om injură

un om e obosit

un om e trist

un om bea

un om rabdă frig

un om e vulnerabil

un om e femeie

un om e om.

Pe nume VALENTINA LERIOS

Nu «vino mâine» — replica primitivă, cotidiană și bagatelizată de toată lumea pînă acolo încît continuă să fie exploataată fără cea mai mică stingherală, nu «Reveniți dumneavoastră» — această amîinare mincinoasă, dar cel puțin mai civilizată, nici «Deocamdată... dar poate că mai tîrziu» — această elegantă și confraternă eschivare datătoare melancolic de speranță. Nu, eu vreau să vă propun să meditați la cei care te mint cu siguranță și cu importanță cînd reușești să obții de la ei o întrevvedere, sau o audiență, sau o convorbire telefonică, pentru că de obicei se ajunge greu la aceștia, și dacă te zbați să ajungi, înseamnă că ai nevoie de ei. Deși nu de ei personal, ci de funcția pe care o ocupă. Dar ei știu să se substituie funcției cu toată persoana lor fizică și morală și să facă din numele lor un rang administrativ încît dacă spui Cristinoiu — dau numele folosit de Baranga în «Opinia publică» — trebuie să înțelegi neapărat Director. Pentru că acest Cristinoiu este nume de director, nu poate fi de portar și nici de petiționar. S-a născut Cristinoiu, adică s-a născut director, cum se nășteau înainte conți sau viconți, cei care se trăgeau dintr-o anume familie. Nu se puteau naște altceva, adică rîndași la castel sau bucătăreasă, sau chiar simplu cruciat.

Personajul despre care vorbesc eu este, să zicem, șef de spațiu locativ și are autoritate și vechime și chiar merite indiscutabile, dar pe lîngă toate acestea el a învățat și să mintă cu autoritate. Omul ajunge greu la el, pentru că sectorul e greu, pentru că lumea e multă, pentru că există și birocrație multă în domeniu, pentru că e și bine să nu obții ceva prea ușor, pentru că atunci nu-i mai dai importanță.

Folosești lanțul slăbiciunilor și te strecoari în biroul lui, și el pare foarte obosit și nedormit, și-ți promite cu sinceritate și gravitate că se va ocupa și va face și își și notează pe calendarul de pe birou. Tu pleci, iar el se gîndește la cu totul altceva, în timp ce tu sperii, crezi, îți faci planuri, ești gata să dai și un acatist pe numele lui, să fie ocrotit de orice rău, măcar pînă își ține promisiunea față de tine, dacă nu chiar întotdeauna.

Și pe urmă te trezești mințit. Mințit pur și simplu. Și-ți dai seama brusc cîte nopți ai visat frumos datorită minciunii lui, cîte dimineți te-ai sculat pe întuneric să obții un bon de audiență, cîte tramvaie ai schimbat mergînd pe scară ca să ajungi la timp, cîta soliditate ai pus în glas cînd ai dat bună ziua secretarei lui, cîta înțelegere umană ai pus în apăsarea clanței de la biroul lui.

Iar el te-a mințit. Te-a mințit grav, cu severitate, cu autoritate, cu importanță.

Cine poate oare stabili această vinovăție și pedeapsa ei? Vinovăția de a minți cu autoritate și de a servi false speranțe.

Dinu SĂRARU

mi nu pleacă

Coman ȘOVA

utilitatea extemporalului mi se pare a fi desăvârșită în momentul în care inteligența este invitată să dea răspunsurile, nu memoria

Dascăl într-o școală de la țară, de foarte puține ori i-am răsplătit pe elevi cu nota maximă. Cînd am făcut-o, am fost obligat. M-au impresionat întotdeauna judecata și ascuțimea inteligenței solicitate să-și proiecteze lumina peste necunoscut. Gazetar fiind, mă aflu în permanență printre tineri, îi ascult și mărturisesc că niciodată nu mă deranjează cînd nu știu între ce ani s-a desfășurat războiul de 100 de ani sau dacă nu cunosc numele redactorului șef al revistei «TOMIS».

Conținutul extemporalului (I) din «Flacăra», excelent ca idee, mi se pare a fi pilda uneia dintre cele mai mari erori care persistă cu înverșunare în învățămînt, din cîte știu, nu numai de la noi. Este vorba de predominarea criteriului cantitativ în aprecierea cunoștințelor. Firește că, pornind de aici, ne-am putea lansa în interminabile discuții pro și contra, trecînd alternativ prin psihologie și pedagogie. Nu voi face această ispititoare excursie.

Propun în schimb o abordare, îndrăznesc să-i spun inedită, și anume aceea a tratării problemei din perspectiva sistemului deschis, numit astfel tocmai pentru că oferă o mai mare fluiditate informației pe parcursul său, avînd astfel posibilitatea ca, la nivelul buclelor de reacție, fiecare unitate de informație să fie asimilată calitativ. Un asemenea sistem deschis este omul contemporan și, cu atît mai mult, tînărul. Pentru a fi mai pe înțeles voi adăuga că un asemenea sistem este perfect sinonim cu un adevăr certificat de milenii, din păcate violat cu înverșunare: important nu este ce știi, ci ceea ce știi să faci cu ceea ce știi. Vechea controversă dintre puritanismul academic și firea iconoclastă a scormonitorilor în taina necunoscutului.

Principiul după care un tînăr trebuie să știe absolut tot ce au făcut înaintașii lezează

exercițiul inteligenței. Cit de păgubitoare este o asemenea tehnică ce ne privează de o mai masivă prezentă în plutonul făuritorilor de valori primare reiese și din următoarele două exemple, dintre care unul este lesne de analizat dacă sîntem dispuși să renunțăm la un mănunchi de prejudecăți.

Cunosc foarte mulți tineri reținuți, pentru excepționalele lor calități, în activitatea didactică și de cercetare. Unul dintre ei s-a dedicat cercetării motoarelor lineare. Dar fantastică aventură a explorării se desfășoară greoi, aminată fiind de bariera «incă nu am citit totul din ceea ce s-a scris pînă în prezent». Al doilea exemplu. Aflat într-o delegație în străinătate, unul dintre colegii s-a încăpățînat să pună cu prilejul fiecărei întîlniri cu reprezentanți ai tineretului de acolo, următoarea întrebare: «Care este atitudinea tinerei generații față de cultura dumneavoastră clasică?» Și, tot așa, de fiecare dată, gazdele se aflau la mare încurcătură. Interesul pentru valori naționale de mult intrate în patrimoniul universal este foarte scăzut. Totul, păreau să ne spună interlocutorii, se rezumă la prezența conștiinței existenței acestor valori și, în momentul în care ele sînt reclamate de nevoi sociale imediate, integrarea într-un circuit funcțional se realizează automat. Aceasta nu înseamnă nicidecum că ei și-ar stima mai puțin înaintașii ori că noi, știind mai mult decît ei despre propria lor cultură, le-am fi cumva superiori.

Foarte răspîndită este înțelegerea noțiunii de practică drept un exercițiu prelungit, menit să ne sporească îndemînarea. În subtext, accepțiunea dezvăluie o predominantă a deprinderilor de tip mecanic. Nu cităm concluziile statisticienilor care contabilizează cantitatea de informație aruncată zilnic pe piața consumului științific. Cert este că ea determină obiectiv nevoia pre-

luării într-un sistem adecvat noii ipostaze în care se prezintă: exercițiul gîndirii tinde să devină o necesitate realizată prin intermediul unui sistem practic, eficient, de materializare a informației cu destinație în consumul util. Or, un asemenea deziderat fundamental nu va putea fi realizat atîta vreme cît instituțiile sociale menite să-l servească nu-și modelează structura potrivit noilor imperative.

Cu un pic de bunăvoință se poate afirma că o asemenea instituție este și presa. Iată de ce socotesc deficițar extemporalul din «Flacăra» dat elevilor din anul al III-lea, Liceul economic nr. 3 București. Cu atît mai mult cu cît el se adresează unei vîrste aflate în pragul maturității, cu alte cuvinte, cînd sentimentul personalității își caută propriul limbaj de exteriorizare. Important este ca dorința de angajare, de implicare să fie satisfăcută. Repet, ideea extemporalului este excelentă, dar în actuala formă este puțin folositoare. Necunoașterea termenului «folk» (abstracție făcînd de didacticismul ei infantil) capătă în subtext o sancțiune școlastică. Utilitatea extemporalului mi se pare a fi desăvârșită în momentul în care inteligența este invitată să dea răspunsurile și nu memoria; în momentul în care orgoliul personalității, aflată în plin proces de formare, angajează inteligența obligînd-o să solicite memoria. Se satisface în acest mod, dar de data aceasta din interior, o a doua cerință a instrucției, mai apropiată de spiritul timpului, cea a acumulărilor cantitative. Astfel realizat, extemporalul ar putea deveni un colecționar de idei și soluții pe teme și realități impuse de comanda socială.

Ion DANCEA
Timișoara

starea comerțului

luna specialităților culinare

Scopul acestei luni, aflu de la directorul comercial al I.A.P.L. sector 1 București, Nicolae Roșu, este de a lansa noi produse culinare, de a pune în contact cumpărătorul cu noile preparate pe care le va putea consuma în lunile de iarnă și de a permite un schimb de experiență între salariații întreprinderii (I.A.P.L.) Se face de asemenea un sondaj al gusturilor cumpărătorilor, fiindcă unele sînt gusturile populației, să zicem, în perimetrul restaurantului «Perla» și altele în zona unde își desfășoară activitatea gastro-nomic restaurantul «Ovidiu». Și firește, e bine să fie cunoscute doleanțele tuturor.

— Ce produse noi au fost lansate în această lună?

— Multe. Nu le știu eu pe toate. E destul de greu, eu răspund și de partea administrativă și de partea comercială. Dar aș putea da un telefon la una din unitățile noastre... Alo, alo! Tovarășul Tincu? Tovarășul Tincu, spune-mi te rog ce produse am lansat noi anul ăsta și te menținem în continuare?... Desigur, tovarășe Tincu, semipreparate, dar cum se numesc ele? Am făcut noi niște produse noi și pe care le menținem în continuare, știi dumneata... Ei, măi tovarășe Tincu, sărmăluțe în foi de viță, astea au mai fost, știi dumneata... Ardei umpluți? Ce te emoționezi așa tovarășe Tincu? Porc cu varză? ăsta-i preparat. Perişoare cu verdeață? Așa, dragul meu, desigur, perişoare cu verdeață. Și mai avem noi o salată pe care n-o facem decît noi și care nu se mai găsește nicăieri... Cam astea.

— Vorbești de un schimb de experiență.

— Un schimb de experiență? Schimbul de experiență se realizează astfel: la restaurantul «Perla», de exemplu, pentru pregătirea expoziției au lucrat și tovarășii bucătari de la «Siretul». Mărturisesc că eu nu împărtășesc părerea unor tovarășii care consideră că luna asta n-ar trebui să se rezume decît la aceste expoziții organizate într-o singură zi, pe o masă, și atîta tot. E nevoie de o continuitate.

— De pildă, în urma lunii preparatelor culinare de anul trecut, ce concluzii ați reținut și ce măsuri au fost luate?

— Anul trecut eu am răspuns de niște bufete numai. Poate aminăm întrebarea asta pentru la anul.

— Sînteți nou, deci, în această funcție?

— De șapte ani.

— Atunci?

— La noi în întreprindere au fost efectuate modificări. Am fost 19 întreprinderi și ne-am reorganizat. Acum sîntem opt. În noua formulă vom urmări și vom aplica toate măsurile care se cer pentru ca sortimentul preparatelor să se diversifice în continuare. Dar pentru că tot sînteți aici să facem și puțină reclamă unităților noastre. Scrieți, de exemplu, că întreprinderea noastră își pregătește toate unitățile pentru prima zi a Anului nou într-un număr de 15, cînd se vor prezenta cu un decor deosebit, cu programe muzicale variate și în mod deosebit meniurile care au fost întocmite vor fi, considerăm, pe gustul consumatorilor noștri, adică al musafirilor noștri; vom mai servi meniuri pentru revelion și la Ateneul tineretului și la alte întreprinderi și instituții care ne vor solicita.

Fiindcă tovarășul Roșu mi-a vorbit despre necesitatea cunoașterii gusturilor populației din fiecare zonă a Bucureștiului și despre rolul pe care această lună îl are în depistarea lor, m-am deplasat la restaurantele «Dunărea» și «Perla» pentru a-mi verifica o părere preconcepută și anume că în urma expozițiilor care au fost organizate luna aceasta și de atîta ani meniurile au rămas aceleași dintotdeauna, și aceleași peste tot. Din nefericire nu m-am înșelat.

Nicolae CRISTACHE

reflexe

de
A. MIHAILOPOL

Povestiri
de
Offenbach

Pentru mine, grădina și casa coanei Frosa erau, oricum, un mic paradis. Dar de când cu descoperirea aceea că pământul se învîrtește odată cu casa și grădina ei cu tot, ele deveniseră nu un mic paradis, ci paradisul însuși, marele și infailibilul, așa cum, Dumnezeu îl gândise și-l croise. De aceea mă duceam oricînd cu bucurie să o văd pe coana Frosa, cînd mama, ca să mai scape de pisălogeliile mele, mă trimitea la dînsa.

Ceea ce se-ntîmplă și-n acea zi de duminică ori de sârbătoare cînd, îmbrăcat în hăinuțele mele cele mai curățele, am pornit-o spre Doctoroia, cu un bilețel din partea mamei. Era instalată deja primăvara, cu florile ei deschise-n soare, cu mugurii plesniți de peste-o săptămînă, cu sălcii pline de verdeață. Cînd să trec prin dreptul străduței ce lega biserică de ulița noastră, căzînd vertical pe gardul grădinii Doamnei Doctor s-a ivit nu știu de unde ciinele acela Saint Bernard pe care-l mai văzusem trăgînd căruciorul cu copii într-insul așa că n-am socotit necesar să mă feresc de el. Cînd colo, animalul s-a purtat agresiv cu mine, dîndu-și colții pe față. Nu mai știu ce-am făcut eu, voi fi strigat sau am luat o piatră de pe jos

făcut eu ceva ciinelui de l-am provocat să mă atace. Degeaba-i repetam pentru a zecea oară că nici măcar nu băgasem de seamă că e-n stradă pînă ce nu venise lîngă mine, mama tot nu era convinsă de necomplicitatea mea cu agresorul canin, atît de frumos, de puternic și de bine înzestrat cu colții lui. A trebuit, ca de obicei, să intervină mama Leana cu blîndețea ei îngăduitoare, ca s-o potolească pe mama: «Nu se poate, Coconiță, băiatul nu minte cînd spune că nici nu văzuse ciinele pînă ce nu s-a dat la el...»

— Dar de ce atunci avea piatra-n mînă?..

— Păi, Doamne ferește, că doar nu era să nu se apere!.. E el mic, da' e bărbat, n-a stat cu miinile-n sîn...

— N-o fi stat, asta zic și eu, că un ciine cît de rău, *dacă nu e turbat*, nu-ți face nimic dacă treci pe lîngă el fără să-l ameninți... Dar mai știi, cu Nuci ăsta, care cine știe ce experiență, ca și cu pisica, avea acum de gînd să facă și cu dulăul?..

Nu era nimic adevărat din ce spunea mama, iar rezerva ei, «dacă nu e turbat», mi-a infuzat o doză de pesimism de care nu mai aveam nevoie, speriat și invalid cum mă aflam. Fapt este că amintirea tăierii cozii pisicii

„viermele turbării“

ca să mă apăr, gest ce are în general un efect sigur asupra ciinilor care-atacă, fiindcă deși-i îndirjește, îi ține totuși la distanță.

Cu ciinele cel roșu, însă, lucrurile nu s-au petrecut așa, ci s-a repezit la mine cît era de mare ca un vițel și, pînă să mai intervină cineva sau să-l alung eu cu piatra, mi-a apucat mîna umplîndu-mi palma de sînge. Între timp, sau la răcnetele mele mai mult de stupeoare decît de durere, au sărit cîțiva vecini și-au gonit agresorul, în timp ce eu am făcut bîzînd cale-întoarsă.

Cînd m-a văzut, mama a făcut scena de rigoare, cu țipete și văicăreli, apoi mi-a spălat rana cu acid boric și tinctură de iod. Se vedea într-adevăr foarte bine urma mușcăturii care, fără să-mi fi străbătut palma, îmi lăsase o urmă adîncă și sîngerată la extremitatea cîmpului lui Marte al mîinii drepte (sau stîngi)? Bandajăt, cu tifon și cu dureri, dar mai ales intrigat și speriat, nu-mi mai ardea de vizită la coana Frosa Ionescu, ci m-am lungețit pe pat extenuat, ca după o adevărată intervenție chirurgicală.

Și-n afara spaimei și durerii pricinuite de acest accident, ce mă enerva și mai tare era gălăgia pe care mi-o făcea mama, că nu, că nu se poate să nu-i fi

nu mi se părea o nimica toată, iar evocarea ei, făcută ca și în cazul mi-astirnit, era o adevărată părere de opinie. — pe o experiență de viață compozițională — pe care n-o aveam cînd mă nașteam — neașteptat înțimpla că mă turba. — mica mîna mea — vie che — mama: — ciinele? —

Și de atunci se schimbase pansamentul și mă vedeam să mă vîrșesc — vîrșind — turii, și după imediat — turbării — tr-una — unul din — îmi spăla — rîs și — albă pe — drept — era în — de piele — ciinele — acum e — locuită — aluzia — cotoiul — tel de — în legă — meu ca — tă, și — Poate — mai, și — chinuri: — Cine și

concubinaj

Era foarte tinărară, aproape un copil. Nici el nu era prea matur. După cinci luni de conviețuire, băiatul dispărea fără urmă. În actul de naștere al fetei care vine pe lume — după alte patru luni — la rubrica «tatăl copilului»: *o liniuță*. Tinăra mamă n-are mijloace de existență, lasă fetița la Casa de copii din C. și intră, muncitoare necalificată, la Fabrica de conserve din O. Se zbate și e admisă la cursul de calificare. Cunoaște aici alt tinăr. De la bun început îi spune adevărul, situația cu fetița, tinărul acceptă s-o ia așa cum e. *Căsătorie legitimă*. Apoi, imediat după căsătorie, altă sarcină. Motiv pentru ca aducerea fetei să fie aminată temporar. Urmează concediul de naștere, hotărîrea soțului ca soția să rămînă definitiv acasă, venirea pe lume a altei fetei. Și cealaltă e adusă, în sfîrșit, în noul cămin conjugal. Dar, deși a implinit doi ani și jumătate, fetița nu scoate nici o vorbă, nici nu aude. Mama nu vrea să creadă că-i surdo-mută. Umblă pe la medici. Tatăl aproape c-a uitat făgăduiala inițială, profită de defectul fizic descoperit și îi cere mamei să-și interneze fetița, oriunde, numai să nu-i mai vadă prin casă «mura împietrită». Mama, dacă n-ar fi avut a doua fată, poate c-ar fi renunțat la bărbat, fie și... legal dar i se rupe inima și de soarta sugarului. «Ah! cum am pășit eu în viața de adult».

Concubinajul e o plagă! Să nu ne sperie semnul de exclamație. Nenumărate sînt situațiile în care, datorită unor asemenea cupluri nelegalizate, pe parcursul conviețuirii se ivesc ne cazuri serioase, unele încheiate cu adevărate tragedii. Astfel, o corespondentă din Moldova îmi descrie și cazul ei: are 33 de ani, un băiat de 14 ani din prima căsătorie, legală dar desfăcută, după care trăiește cu un bărbat de asemenea despărțit de soție, însă fără divorț, naște un alt băiat (celălalt copil e dat pe la bunici, nefiind suportat de tatăl vitreg concubin) și, de unde pînă atunci bărbatul pretindea că asta îl va lega și mai mult de «consoarta» sa, iată că raporturile se deteriorează văzînd cu ochii. Acum, «soțul-concubin» trăiește cu altă femeie, a ajuns să nu se mai uite nici măcar la copilul lui, iar atunci cînd corespondenta mea a fost internată pentru o lună de zile în spital cu sugarul, i-a bătut băiatul mare venit să

consignația

Se vorbește astăzi atît de mult despre lupte împotriva prostului-gust, devenit incompatibil cu tot ceea ce noi realizăm, cu tot ce întreprindem, cu aspirațiile fundamentale ale lumii în care trăim! Nu cred să existe cineva dispus — pe baza unor argumente temeinice și plauzibile — a susține contrariul, în această privință. Și totuși, ce este prostul-gust, în ce constă sau la ce se reduce? O anchetă întreprinsă, nu demult, în diferite medii sociale bucureștene releva unele aspecte ale termenilor de «bun-gust» și «prost-gust» pe care noi, de obicei, le ignorăm. În debaterile contemporane pe teme de estetică, sfera și conținutul celor doi termeni apar ca fiind cunoscute și acceptate, dincolo de orice îndoială de către toți cei care le invocă. În realitate, lucrurile sînt mult mai complicate. Nu există un consens unanim, nici în legătură cu valoarea termenului de «bun-gust» și nici în legătură cu valoarea termenului de «prost-gust». În măsura în care accepțiunea unuia sau altuia dintre cei doi termeni diferă, apar acele perturbații de ordin estetic, resimțite negativ la nivelul vieții spirituale a oricărei societăți. Va trebui să avem în vedere că există un întreg sistem de norme — condiționat, atît pe ansamblul său, cît și la nivelul diferitelor grupuri sociale, de tradițiile care s-au constituit, de exigențele estetice proprii unei epoci sau alteia, de valorile artistice superioare la care oamenii au acces, de posibilitățile materiale ale acestora, de timpul lor liber — ce funcționează în cadrul fiecărei civilizații, în cadrul tuturor culturilor naționale, regionale sau locale. Termenii de bun-gust și prost-gust apar, astfel, condiționați de întreg ansamblul de factori spirituali specifici vieții sociale la un moment dat. Bunul-gust ar indica, așadar, pe de o parte, modul cum sînt respectate, într-un caz determinat, normele generale ale comportamentului estetic specific unei civilizații, iar în cadrul acesteia, unei anumite culturi. Bunul-gust ar indica, pe de altă parte, modul cum sînt respectate, într-un caz determinat, normele generale ale comportamentului estetic specific unei anumite epoci. Problema prostului-gust intervine ori de cîte ori ne aflăm în fața unor cazuri cînd normele generale ale comportamentului estetic specific civilizației în cauză, sau a culturii la care subscrim sint încălcate sau estetic survenit astfel, apare ca rezultat al unor schimbări cu valorile pe care le recuzăm. Într-un articol de titlu nostru colectiv de mai devreme, am tratat necesară această digresie — dată prostul-gust este justificată — există oameni care preferă și care sînt sub semnul lui. «Consignația» este o categorie de obiecte de artă situate, toate, într-o stare de «renovată», în zona hașorului și este mai bizare. Alături de lucrurile de valoare artistică, alături de lucrurile de culturi mediocre, alături de lucrurile aparținînd diferitelor stiluri și curente — gîtură cu care oameni specializați în artă și cea mai oribilă pictură de — lucruri răscolite, parcă, — de mahala și expuse nu — părăte de către vreun colec — gîndul ascuns al unui — gust, ci pentru a fi oferite — sfătuit, chiar, de către un — artistice și al obiectelor — să cumperi un asemenea — așa ceva? Ați fost vre — re un magazin «Consigna — nenea obiecte? Vă sfātu — din pură curiozitate. Cînd — cu atît mai mult consecin — tului pe care i-l recomanzi — nu te interesează, e greu — ca de educație estetică a — t, educația estetică nu e — eelor, a galeriilor de artă, — plastic, a radioului sau — te și trebuie să servească — ate în comportamentul

Recită Emil Botta.

În sfârșit, Silvia Popovici cu noi.

CENACLUL FLACĂRA

cum a fost (x)

Adevărul este că sala de sport a Liceului C.A. Rosetti, marți 20 noiembrie, la ora opt seara, nu a fost neîncăpătoare, ci pur și simplu arhiplină. Între panourile de baschet, pe bănci, în picioare sau cățarași pe spaliere, elevii liceului au întâmpinat *Cenaclul Flacăra* și pe invitații săi cu o risipă de aplauze de-a dreptul impresionantă. În felul lor caracteristic, cițiva derbedei din Floreasca au ținut să fie și ei prezenți pe la ferestre, însă profesorul Ștefan Georgescu, unul și același cu colaboratorul nostru de la rubrica de tenis, i-a «smeciat» scurt, pe linia de fund a cartierului. În sfârșit programul a început printr-un apel la liniște făcut de conducătorul cenaclului, Adrian Păunescu; el le-a cerut tinerelor sale gazde să aplaude numai când trebuie, ca nu cumva, neraționalizându-și energia, să rămână fără aplauze exact atunci când trebuie. Ceea ce nu s-a întâmplat, bine știut fiind că tinerii nu-și economisesc plăcerile. Marea actriță care este Silvia Popovici a recitat cu fireasca sa înțelegere a poeziei, *Royal Shakespeare Company* de Adrian Păunescu și *La ușa mormintului* de Carl Sandburg. Pe urmă, Mircea Vintilă, «cîntăreț sensibil și în plină ascensiune», care catifelează cuvintele cu o blîndă liniște, a cîntat *Lordul John* (George Coșbu), *Balada Murgului* (Șt. O. Iosif), *Păsăruica* (Baladă populară) și *Un om pe niște scări* (Adrian Păunescu). A fost aplaudat cu căldură, ca de altfel și Vladimir Găitan, care a recitat un fragment din *La drumul mare* de Miron Radu Paraschivescu. Incredibilul Mircea Florian a dat o nouă *Declarație pentru problemele păcii și ale războiului* («Bombă, bombă tiribombă, fornăie pe nări.»), a prezentat o *Situație ca parafrază* (Situația este foarte tristă și amară, / Mama nu plutește, tata nu mai zboară...) și, la cererea generală, a cîntat *Podul de piatră*. Aplauzele nu l-au împiedicat totuși să nu zîmbească nici măcar în glumă. A recitat cu mult suflet *Către glasul pămîntului* (Nicolae Dragoș) tînăra și talentata actriță din Pitești, Anca Pandrea. Pentru «cel mai valoros antrenor român de fotbal de astăzi» — Constantin Tească — a trebuit mai întîi să fie înălțat microfonul, coborît exagerat de jos. Întrebările au fost mai numeroase decît răspunsurile, mulți elevi și eleve nemaipucînd să se ridice în picioare (vezi cazul lui Călin Vîrtosu în care A.P. și-a descoperit un nepot). Celebru actor al stadioanelor a fost însă la înălțime (la figurat vorbind), a urcat în atac, renunțînd de data asta la apărarea în linie (ne întrebăm însă ce-o fi însemnînd: «Din fericire Rapidul ocupă deocamdată locul 16!»). A urmat un schimb de preferințe între Adrian Păunescu și Doru Stănculescu; acesta din urmă, împreună cu Sorin Minghiat, a cîntat *Baladă de copilărie*, *Cearcăn*, *Sinuciderea lui Don Juan* (Ion Minulescu), un tangou și o compoziție proprie, *Fără petale*. Lipsit de muzicuță, Doru Stănculescu nu a putut cînta *Ai, hai*, dar asta n-a scăzut cu nimic din admirația noastră pentru acest «remarcabil produs al propriei vocații și al dorinței revistei «Flacăra» de a sprijini muzica». Marele poet și marele actor Emil Botta a recitat poeme dedicate lui Bălcescu, înmărmurindu-ne cu glasul său de excepție. După ce a recitat «Soldatul și pasărea» (Nichita Stănescu), Anda Călugăreanu, acompaniată de Dan Aldea (care a interpretat și o compoziție proprie), a cîntat *Seara*, melodie care o menține în top-ul revistei de cîteva luni pe unul din locurile de frunte. Și deodată, pe scenă a urcat, împreună cu Doru Stănculescu și Mircea Florian, Adrian Păunescu, pentru a spune trei din poeziile sale de suflet (*Calul călare*, *Dați-ne pace!*, *Viață de excepție*). După o pauză dintre cele mai scurte, formația timișoreană Phoenix a ridicat sala în picioare, susținînd un recital excelent din care n-a lipsit, de data asta, nici *Negru Vodă*. Este ușor de înțeles, dar greu de descris entuziasmul tinerelor noastre gazde. Cînd am plecat, aproape de miezul nopții, tovarășa directoare, profesoara Doina Tirea, răspundea telefoanelor neliniștite ale părinților îngrijorați: «Da, *Cenaclul Flacăra* pînă acum a ținut». A fost foarte frumos. Așa s-a desfășurat poate cea mai frumoasă seară a cenaclului nostru.

Ilulian NEACȘU

La invitația redacției ziarului «Informația Harghitei», *Cenaclul Flacăra* își va ține obișnuita manifestare săptămînală luni, 26 noiembrie, orele 18, la Casa de cultură a orașului Miercurea Ciuc. În program, poezie și muzică.

Constantin Tească: Din fericire Rapidul ocupă deocamdată locul 16!

Fotografii de R. CONSTANTINESCU

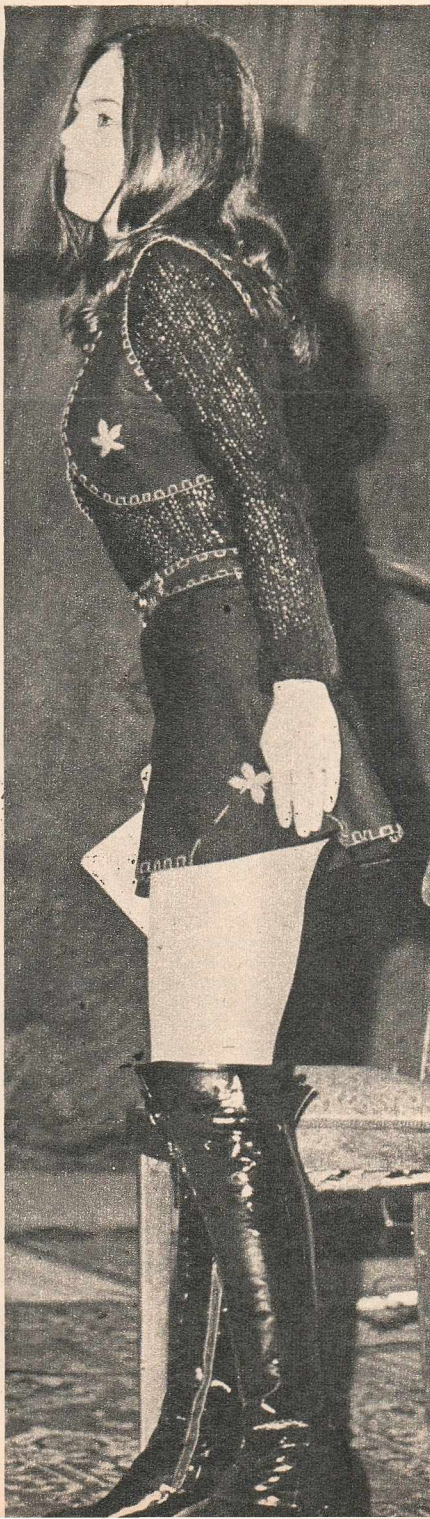

Reconstituit, Vladimir Găitan.

Mircea Vintilă: Se zvonise prin ziare...

Anca Pandrea.

Profesorul, cum i se mai spune, pe drept cuvînt lui Ștefan Georgescu.

**PENTRU
GOSPODINELE
DIN ZONA
PIEȚEI AMZEI,**

ca și pentru altele, situate în cartiere apropiate, *Complexul de Restaurante și Hoteluri «LIDO»* a deschis o unitate «GOSPODINA», prima de acest fel, în pasajul din Piața Amzei (lingă Consiliul popular al sectorului I).

Continuând o tradiție, I.T.H.R. București, ne invită să vizităm o nouă unitate cu o gamă sortimentală de produse alimentare — semipreparate, preparate și produse de cofetărie și patiserie — realizate în laboratoarele proprii ale Complexului «LIDO»

Carne tocată și sarmale (în ambele variante de ambalaj) ardei umpluți, mititei, cîrnăciori proaspeți de porc, șnițele pane, reprezintă o parte din semipreparatele prezente în vitrina frigiderului. Putem însă opta și pentru o serie de preparate — ficat, șnițel, chifteluțe, salate à la russe sau de boeuf, gogoșari umpluți à la Moscova, pui la tavă, fripturi de porc, diverse preparate din pește — dacă dorim să pregătim o masă rapidă, în egală măsură apetisantă și delicioasă. Tarte cu fructe, plăcintă și cornuri cu mere, bușeuri și pateuri, saleuri și cozonaci — iată ce-am spicuit de pe lista produselor de cofetărie și patiserie, care completează nomenclatorul.

Ca o compensație a faptului că spațiul de desfășurare este relativ mic, personalul care deservește unitatea se întrece în asigurarea unei serviri prompte și într-o manieră civilizată a unor produse întotdeauna proaspete. La unitatea GOSPODINA din Piața Amzei (deschisă zilnic între orele 6,30—21, iar duminica între 6,30—12) se pot face comenzi anticipate cu o zi. La cerere se asigură transportul produselor (cînd comanda este mai mare) la domiciliul clientului.

Printre promisiunile făcute de tovarășa Olga Dumitru, director-adjunct al Complexului «LIDO», am reținut faptul că preparatele respective vor fi găsite în permanență și că ele vor fi mereu proaspete.

fericiți între ziduri

Odinioară, cînd totul era pierdut, nu-i rămînea omului decît speranța și pădurea. Pădurea era casa lui de lacrimi și de așteptare pînă cînd restriștea trecea și istoria istovită de bătălii nesigure, și de atîtea stîrvuri care putrezeau, și de atîtea sate arse de foc, se îndura și mai întorcea o filă, ca să deschidă, pentru o vreme, o zare nouă. Mai tîrziu, oamenii și-au pus speranța în acele cetăți țărănești sau în zidurile înalte ale mănăstirilor unde se retrăgeau ca să lupte și să supraviețuiască. Și iată, mă întreb cîteodată dacă istoria omului nu-i de fapt, mereu și mereu, istoria fugilor din casele sale.

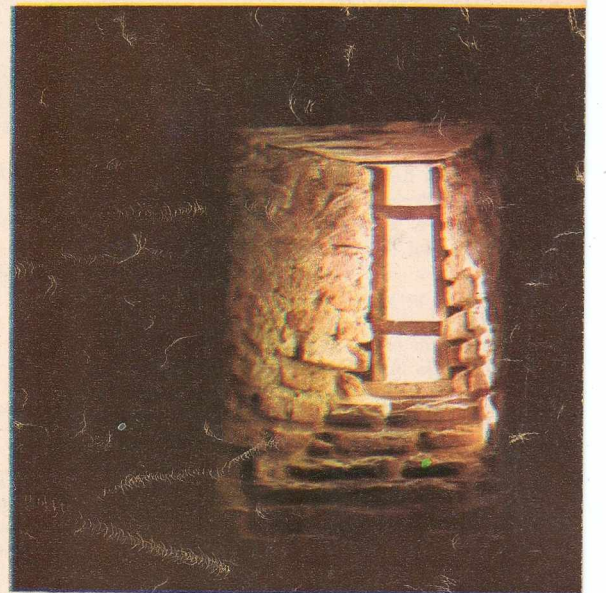
Pe cînd Balcanii erau o căciulă plină de primejdii și pașalele din Vidin și din Ada-Kaleh înnebuniseră și întorseseră spatele Stambulului, ascultînd cu mai mare plăcere poveștile lui Nastratin decît ordinele marelui vizir, o nouă primejdie se ivi la Dunăre. Învățați cu traiul bun, dar acum măcinați de foame, pazvangii lui Osman și alte bande flămînde din alte pașale treceau tot mai des fluviul. În fața unor asemenea expediții de pradă, care pustiesc mai ales ținuturile Olteniei timp de cîteva decenii, fiecare se apără cum poate: țaranii iau drumul codrului, marii boieri se retrag cu gărzile lor de arnăuți în curți întărite, iar boierimea mică de pe Motru, Jiu, Gilort sau Olteț, mai dîră și mai îndrăzneată, își construiește cule. «Folosind asemenea case întărite, prevăzute cu elemente rudimentare de apărare, aceștia au putut să reziste unor bande care nu erau înzestrate cu puternice arme de foc» (Șt. Balș).

Înainte de toate o culă este istoria unei familii în primejdie. Construită din piatră și cărămidă, cu ziduri groase, văruiți în alb, cula se înalță îndrăzneată. Două sînt poate motivele care i-au îndemnat pe acei meșteri de odinioară să înalțe o asemenea casă pe cîteva caturi: în primul rînd ca omul să poată cuprinde depărtările — pentru că a privi înseamnă a ști și a ști înseamnă a supraviețui — depărtările acelea care prevestesc prin norii de praf pîlcurile de călăreți care aduc jaful, foamea și durerea, și în al doilea rînd, pentru că privit de sus dușmanul poate părea mai umil și mai ușor de învins. Oricare ar fi fost rațiunile psihologice, cula este cetatea unei singure familii care vrea să trăiască. În arhitectura ei, în acele ziduri fără ferestre, este totdeauna un prezent, cel al luptei, închipuit în metereze, prin care poate pătrunde o singură pușcă, și este în același timp un viitor, viitorul acelei clipe în care va fi pace, închipuit în vastul cerdac, cu arcade mai întotdeauna trilobate, care se sprijină pe coloane cilindrice scunde. Cerdacul e un spațiu al tihnei și al frumosului, pierdut în construcția ascetică a unei fortărețe.

Dar culele sînt uneori legende sau povești de dragoste, cum este cea din Măldărești, unde un oarecare căpitan Tudor Maldăr, rob la tătari după o bătălie, îndrăgostindu-se de fiica hanului, a furat-o și s-a închis aici în mare taină și iubire. Tot dragostea pentru o femeie patronează și zidirea culei din Broșteni. Legenda spune că un pîlc de turci din Ada-Kaleh au răpît într-o incursiune pe tînăra nevastă a căpitanului de panduri Cuțui. Ca s-o răscumpere el a vîndut o bună parte din moșie și ca s-o apere pentru totdeauna și-a durat o culă, unde să trăiască mereu fericiți între ziduri.

La fel ca oamenii, și culele intră în uitare sau mor. Focul asediilor uneori le-a distrus, zăpezile și ploile le-au ars șița, stăpînii, odată cu schimbarea vremurilor, le-au părăsit, căutînd odăi mai luminoase și mai calde. Dar ele rămîn mereu în sufletul nostru, turnuri ale amintirilor despre lupte, speranțe și iubiri.

Cornel BOZBICI

Fotografii de R. CONSTANTINESCU

la răscruce
de sporturi

asta e, n-avem decît o singură viață

Ceea ce părea doar un zvon, plasat cu malițiozitate în prima pagină a ziarelor din întreaga lume, s-a adeverit săptămîna trecută: Jackie Stewart se retrage!

La 34 de ani, după 12 ani de competiție neostenită în cursele de formula 1, după 27 de victorii izbutite în 99 de Grand Prix-uri la care a participat, scoțianul supranumit «zburător» a coborît din mașină și a trîntit portiera cu tristețe: «mă retrag, am obosit, n-am decît o singură viață».

De trei ori campion al lumii în această aspră incintă a curselor nebunești cu kilometri și zecimile de secundă, univers despre care Ken Tyrrell crede că este cel mai crud dintre toate, conducîndu-se după cele mai nedrepte dintre legile vieții și morții, uitîndu-i repede pe învingătorii morți și adu-lîndu-i — o zi, o lună sau poate un an — pe învingătorii rămași în viață, Jackie Stewart devenise, după opiniile cele mai autorizate, cel mai mare alergător al tuturor timpurilor.

Întotdeauna prudent — «cine conduce prudent trăiește mult», declara nu demult revistei vest-germane «Bunte» — campionul nu s-a plictisit de curse, așa cum s-ar putea crede. Dimpotrivă, el nu s-a sfiit să-și facă o carte de vizită din cuvintele «automobilismul înseamnă toată viața mea», vorbe surprinzătoare, spuse chiar în preajma retragerii...

Și atunci, veți întreba, de ce coboară Stewart din fugalul său Ford albastru, spre a se dedica meseriei de comentator de televiziune?!

Ei bine, Stewart nu se retrage numai din proverbiala sa prudență, din circumspecția șoferului care a refuzat întotdeauna să conducă măcar o sută de metri pe ceață, nu, Stewart nu se retrage numai din aceste motive. Lui Stewart i s-a făcut pur și simplu frică.

O asemenea afirmație, alăturată carierei unui alergător de talia scoțianului, ar părea cel puțin hazardată, dacă întîmplările consumate în ultimii ani în viața lui Stewart nu ar avea darul să ne convingă cît de umană și de firească este frica aceasta a omului-Stewart, a capului de familie.

Primul dintre prietenii săi intimi care a murit a fost Piers Courage, transformat într-o torță vie pe nesigurul traseu de la Zandvoort. A urmat Jochen Rindt, bietul campion mondial post-mortem și, la puțin timp, Jo Bonnier, care îmbătrînise, care nu mai era un mare alergător, dar care rămăsese unul dintre prietenii de inimă ai scoțianului, oaspete frecvent la Clayton House de lângă Geneva, domiciliul lui Stewart din ultimii ani. Victima următoare a fost Gerry Birrel, la înmormîntarea căruia se zice că Jackie a plîns pentru prima oară.

Sfîrșitul violent al francezului François Cevert, despre care avea să afirme că i-a fost «mai mult decît un frate», l-a descu-răjat — iată, definitiv — pe Jackie Stewart. După multe ezitări, a cedat rugămintilor familiei, a cedat și, cu inima strînsă, a abandonat competițiile.

Evident, retragerea aceasta este un prilej de sinceră tristețe pentru lumea sportului, care pierde cu Stewart o legendă vie, un idol, poate chiar un erou. Aceeași lume a vitezelor nebunești, care plînge cu un ochi plecarea lui Stewart, rîde cu celălalt, salu-tînd stăpînirea de sine a primului mare campion din istoria automobilismului care gă-sește atîta forță cît să se retragă în plină glorie.

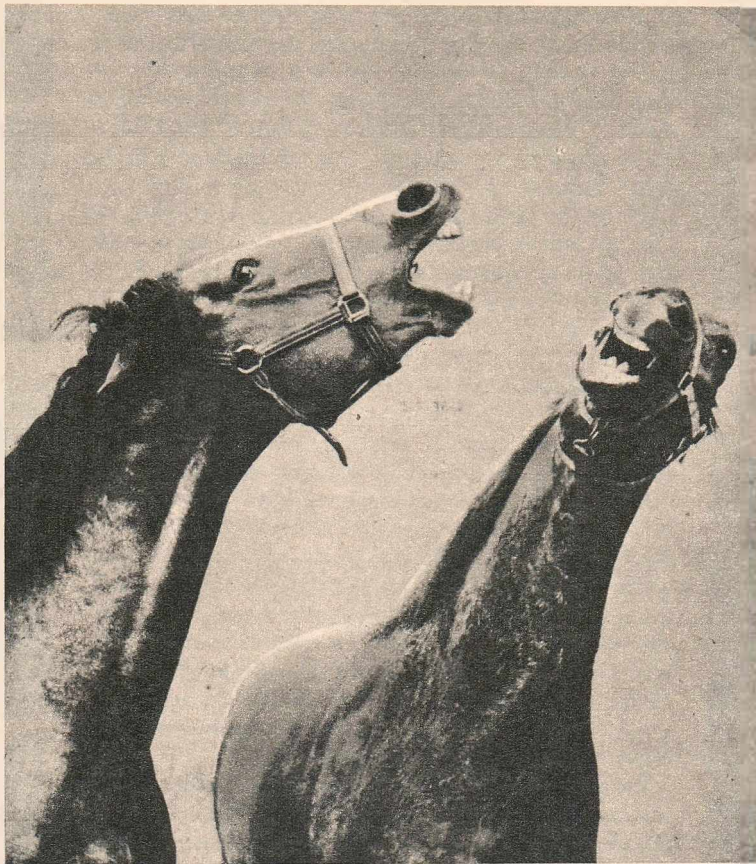
În acest moment, în care sentimentele se amestecă, un singur lucru este cert: pentru Jackie Stewart, Marele Premiu cu numărul 100 nu va mai avea loc niciodată.

Ovidiu NEGOIȚĂ

totuși, calul rămîne!

pudicitate cabalină

Noutatea vine de la Rio de Janeiro. Se spune că un consilier municipal din orașul Barramansa a cerut colegilor săi «pronunțarea» unei decizii conform căreia caii de tracțiune care circulă prin oraș ar urma să poarte chiloți pentru a li se acoperi nuditățile. Consilierul — pe nume Itamar Duarte — susține că nuditatea calului este un spectacol de care concetățenii săi (în special femeile) trebuie să fie cruțați. Întrebat ce

are de spus în schimb de minifustele femeilor, a răspuns: «Nu este același lucru. Femeile au picioarele decente!»

valoarea cailor crește

O altă noutate, de data aceasta din Statele Unite. Armăsarul Cannonero II a cîștigat derby-ul de la Kentucky, apoi și-a schimbat proprietarul. Cumpărat inițial cu 1 200 dolari, după victoria din derby a fost vîndut în Texas contra fabuloasei sume de 1 500 000 dolari. Un alt cal, Typecast — de 6 ani, a fost cumpărat din Statele Unite cu 725 000 dolari pentru un grajd din Japonia. Prețurile unor cai cu aptitudini și într-un stadiu de pregătire mai avansat întrec de mai multe ori pe cele ale automobilelor!

calul în sectorul alimentar

Folosirea cărnii de cal este o practică foarte veche. O atestă și o cronică franceză în care, referitor la primul transport de cai pentru carne din Franța, se spune: «Cînd guvernatorul Charles de Montmagny (conducătorul transportului) s-a urcat pe

cal, cu pelerina neagră a cavalerilor de Malta fluturînd în vînt, indienii au crezut că el e Dumnezeu». Comerțul cu carne de cal a continuat de-a lungul veacurilor, ajun-gîndu-se în zilele noastre la crearea de creșcătoria specială pentru reproducerea calului destinat alimentației publice. În Franța, de exemplu, în fiecare an se produc circa 300 000 de mînji pentru sectorul alimentar, iar în cursul ultimelor luni s-au importat din Canada 3 146 cai destinați abatoarelor. După cum se vede, rentabilitatea creșterii calului este de necontestat, el fiind solicitat la prețuri foarte ridicate pentru sport, turism, tracțiune, din păcate și pentru măcelării, fapt care nu poate decît să-i întristeze pe toți cei ce îl iubesc cu adevărat.

Cristian ȚOPESCU

tenis

în impas, tenisul australian se califică, totuși, în finală!

Anul trecut, la București, N. Fraser, căpitanul echipei australiene, îmi vorbea despre proiectele sale. Despre Dibley, Alexander, Dent și despre faptul că, odată contractele profesioniste expirate, el va dispune de mulți jucători buni, dar că va chema în echipă doar pe unul dintre ei, probabil pe Newcombe. Iată însă că împotriva reprezentativei cehoslovacei, Fraser a aliniat patru din cele mai mari glorii din ultimii 15-20 ani.

Acoperirea în aurul marilor concursuri a valorii celor patru jucători australieni este edificatoare — șapte Wimbledon-uri cîștigate (4 prin Laver și 3 prin Newcombe), patru Roland Garros-uri (două prin Laver și 2 prin Rosewall), șase Forest Hills-uri (două prin Laver, două prin Newcombe și cîte unul prin Rosewall și Anderson), ca și aportul direct pe care fiecare dintre jucătorii selecționați l-a adus la cîștigarea a opt ediții ale «Cupei Davis». Iată de ce victoria tînarului cehoslovac Hrebec asupra lui Newcombe și rezistența opusă lui Laver, în fața căruia a pierdut în cinci seturi disputate, mi se pare o frumoasă lecție de temeritate.

Victoria australienilor reînnoadă firul disputelor, întrerupt în 1969, dintre cei doi coloși ai tenisului mondial în actul final al «Cupei Davis». Săptămîna viitoare, tenis-menii australieni au posibilitatea să reducă la Cleveland din diferența ce-i desparte acum de cei americani, scorul, după cum se știe, fiind de 24-22 de ediții cîștigate în favoarea americanilor. Dincolo de rezultatul, cunoscut, al semifinalei și de cel al finalei, care este greu de pronosticat, un lucru mi se pare semnificativ, în ciuda valorii excepționale a componentilor echipei australiene: media de vîrstă! Această medie de peste 35 ani arată impasul prin care trece de mai mult timp tenisul australian. E adevărat, însă, un impas care te califică în finala Cupei Davis!!!...

Ștefan GEORGESCU

P.S. Victoria lui Țiriac la Ashe are pentru noi semnificația alăturării jucătorului nostru la numeroasele exemple de valoroasă longevitate sportivă prezente astăzi în lumea tenisului mondial.

N. Potop — str. Republicii nr. 51 B — Iași

— Sînteți de acord că echipa R.D.G. — prin rezultatele obținute direct asupra noastră și, indirect, cu adversarii — s-a calificat pe merit pentru turneul final?

— Echipa R.D. Germane a avut o serie ușoară, față de calitatea jocului pe care l-am văzut prestat. Așa că, să fim de acord că la «mondiale» a mers cea mai bună echipă din serie.

— Împărtășiți afirmația lui Traian Ionescu: «numai un mare jucător poate deveni un mare antrenor»?

— Un mare jucător nu poate deveni, pînă una alta, decît tot un mare jucător. Pe Traian Ionescu vă rog să-l scuzați. A fost portar și în nici un caz unul de așa mare clasă încît să-i susțină afirmația. Dacă ar fi crezut în ceea ce a spus, ar fi rămas sub-inginer și nu antrenor, chiar pensionat prematur.

— De pe o poziție obiectivă, vă rog să vă exprimați părerea despre acest fenomen în fotbalul românesc care este Dobrin?

— Nu am ce adăuga în plus peste ce ne oferă strălucirea talentului său. Regret numai că pregătirea lui a suferit și mai suferă de o organizare netipic fotbalistică.

Magritt László — București

— Cum vă explicați, astăzi, acel 0-6 de pomină suferit de echipa României la Madrid (1.XI-1962), pe vremea cînd erați antrenorul echipei naționale?

— Prin prisma diferenței de valoare și evident și printr-o pregătire care a vizat exagerat factorul fizic în detrimentul jocului propriu-zis. Nu înțeleg însă de ce de pomină? Doar nu era Standard Liège la care,

întîmplător, ulterior, echipa noastră națională pierdea cu numai 0-5!

— Și, legat de aceasta, ce v-a determinat să recurgeți la titularizarea pentru acel meci a unor jucători care nu reprezentau pe atunci mai nimic în fotbalul românesc, ca M. Voinea, Georgescu, Sfetcu, Ivansuc chiar, sau a unor «veterani» ca T. Ozon și T. Macri într-un moment cînd dispuneam de fotbaliști mult mai valoroși, ca Tătaru, Voinescu, Constantin, Jenei, Pircălab, Varga, Ivan etc.?

— Adevărul cu privire la «campania Spania» nu poate fi explicat într-o frază, la poșta fair-play. Sper să-l puteți citi — pe o întindere de circa 30 de pagini — în volumul «Ce rău v-am făcut?», mai ales că acolo precizez și ce anume vină am avut eu. Pînă atunci, însă, vă rog să mă credeți că mă surprinsese competența întrebării pînă cînd am ajuns să citeșc numele lui Varga și Ivan și mi-am dat seama că nu prea sînteți în problemă. Sper ca adevărul să nu vă supere.

Rîndunel Marinescu — Giulești — județul Vilcea

Cum vedeți dumneavoastră pe tînarul Balaci prin prisma viitorului?

— Ca pe un real talent. Aud că este și băiat serios, ceea ce-i va mări longevitatea! Cu singura condiție, să fie lăsat, ca «junior», să joace la seniori, altfel rămîne un «talent» întîrziat. Să sperăm că valoarea va triumfa.

V. Mărinaș — Bacău

— Am citit în «Sportul», sub semnătura lui Gh. Nicolaescu, că deși există la multe dintre echipele noastre «dotarea pentru recuperarea de după antrenament», din cauza antrenorilor, medicilor și conducătorilor «bieții noștri jucători» nu sînt ajutați să-și refacă prompt

cupola

Cilindrul acesta de piatră, horă perfectă a unui zid gros de aproape șapte metri, cu tavanul format de o cupolă ca o gigantică lentilă concavă cu un ochi de ciclop în centru, pe unde soarele, la amiază, pătrunde ca într-un puț adânc, e creuzetul granitic în care Cetatea Eternă și-a îngropat memoria. E Pantheonul Romei. Șaisprezece coloane îi deschid pronaosul către o ușă de bronz, adevărate porți împărătești de câte două tone foaia, ținute în balamale de umerii istoriei.

Dacă romanii anticii au deprins rafinamentul de la greci, dacă de la ei au învățat arta proporțiilor și plăcerea zidirii — dovezi atestate prin atâtea transferuri și influențe ale modei «secolului de aur» — aceasta n-a fost decât un act de impuls către o nouă formă de exprimare a spiritului. Construit de Vipsanius Agrippa în anul 27 înaintea erei noastre în onoarea lui Marte și Venus din al căror os zăcesc socotea că s-ar fi tras Iulius Cezar, Pantheonul din Piazza della Rotonda este replica romană la Parthenonul atenian de pe Acropole. Replică întârziată cu patru veacuri, distanță în timp care i-a dat o miraculoasă soliditate și o putință incredibilă de a rezista peste milenii. Căci anul acesta, Pantheonul roman împlinesc exact 2000 de ani de când giganticul cavou teaurizează memoria Romei.

Reconstruit de împăratul Adrian în anul 130 când i s-au montat și porțile acelea urieștii de nedeschis cu puteri omenești, a fost reînchinat în anul 609 Sfintei Maria a Martirilor, și astăzi, în afara faimei de a fi monumentul cel mai bine păstrat al Romei antice, nu atrage decât printr-un singur mormint: cel al lui Raffaello, inimitabilul pictor al madonelor, mort în floarea tinereții sale creatoare, în ziua când împlinea 37 de ani, într-o vreme când pe frescele Voroneșului abia se uscase albastrul. Adevărata splendoare a memoriei Romei este de a nu-și fi uitat niciodată artiștii, cei ce i-au dat strălucire și veșnicie, cei fără de care, cu toată puterea tiranilor cu mitră sau coroană pe cap, Roma n-ar fi fost Romă. Defuncții ceilalți din nișele de marmoră sură ale Pantheonului nu mai spun nimic prin numele lor celor ce trec înfiorați pragul giganticului templu. Au însemnat cândva, ceva, au fost cândva, cineva, acum aici nu mai există decât Raffaello Sanzio și numai pentru el se vine și se îndoaie genunchiul. Pentru el și pentru acea cupolă unică în lume care

de două mii de ani se înalță pe umerii demnității Romei.

Ca și Parthenonul Greciei, Pantheonul roman mi s-a părut a fi întruchiparea majestuoasă într-un sublim acord al proporțiilor, ambele deopotrivă capabile să provoace o covârșitoare emoție artistică izvorită din admirația față de geniul constructorilor. Acolo, în Elada, totul, pînă la cel mai neînsemnat bloc de piatră al coloanelor, a fost conceput cu o forță logică a cărei amploare și rafinament sfidează puterea imaginației comune ajungând la virtuozitate. Pentru a se realiza impresia și mai accentuată a măreției, coloanele Parthenonului nu sînt perfect verticale ci ușor înclinate de o parte și de alta a axului templului, creînd prin această convexitate o uluitoare iluzie optică, rezultat al unui impecabil calcul matematic de o precizie milimetrică. Aici, la Roma, cupola Pantheonului înălțată ca un scut spre cer fără nici un alt punct de susținere decât zidurile rotunde, dau senzația inponderabilității masei în ciuda volumului și a greutateii ei. Nici o altă sursă de lumină în afara aceluși ochi ciclopic căscat în centrul cupolei nu luminează interiorul și totuși aici nu domnește întunericul. Noaptea, sub cerul înstelat al verii, cercul acela deschis spre zenit pare lentila unui telescop uriaș îndreptat spre alte lumi cu cine știe ce civilizații extraterestre care, oricît de înaintate ar fi față de cea de pe Terra, tot nu și-ar putea ascunde admirația pentru geniul pămîntenilor.

Raffaello a fost adus aici în 1520, când sfîrșitul lui a fost supranumit «moartea seninătății». Îi străjuiește nișa funerară statuia Madonei del Sasso schițată de el. În dreapta altarului e scris epitaful Mariei Bibbiana, logodnica pictorului. Și vin oamenii într-un nesfîrșit pelerinaj trecînd prin piața Navona unde își expun cartoanele rafaelii pletoși ai zilelor noastre. Vin călcînd pe lapidele Romei, printre ghivecele uriașe cu oleandrii în floare, printre coșurile de gunoi somptuoase și monumentale, toate purtînd în efegie faimoasa siglă «S.P.Q.R.» (Senatus populusque romanus) tradusă cu umor latin de către romani prin cuvintele: «Sempre Papi Qui Regneranno» (Întotdeauna aici vor domni papii). Dar papii dorm în rotundă sub hlamide de piatră și nimeni nu se uită la ei. Căci acolo, se află un om: Raffaello.

Ioan GRIGORESCU

exportăm știință

Dezbaterile din secția de medicină clinică a celui de-al XXVI-lea Congres anual de gerontologie din Statele Unite, desfășurat zilele trecute la Miami, au fost în întregime închinată Gerovitalului românesc.

Un grup de specialiști — Keith Ditman, director medical la «The Vista Hill Psychiatric Foundation» din San Diego, Sidney Cohen, de la Universitatea din California, Bert Zuckermann, de la Universitatea din Massachusetts, Bernard Wagner de la Universitatea din Columbia — New York și alții, au făcut ample comunicări despre rezultatele experimentării, timp de doi ani și jumătate, în spitale, clinici instituite de cercetări din S.U.A., a renumitului produs realizat de compatrioata noastră, prof. dr. Ana Aslan.

Concluziile sînt fără echivoc: medicamen-

tul românesc Gerovital H₃ este netoxic și competitiv, cu bune rezultate în tratarea fenomenelor de îmbătrînire. Eficiența tratamentelor cu Gerovital H₃ s-a evidențiat cu deosebire în cazurile de depresii nervoase, arterite, neurite; s-au obținut rezultate spectaculoase de scădere a tensiunii arteriale în cazuri de hipertensiune, de reducere a depunerilor de colesterol, de întârziere a deteriorărilor mintale și fizice.

Experimentarea gerovitalului va continua în S.U.A. într-o nouă fază, aceea a controlului eficacității medicamentului pe grupuri de persoane în vîrstă.

Concluziile Congresului de la Miami prezintă, fără îndoială, încă un valoros certificat pentru gândirea științifică medicală românească.

rușine și mînie

Săptămînalul francez «Le Nouvel Observateur» dezvăluie în ultimul său număr conținutul unei scrisori primite la redacție de la un profesor universitar francez, aflat în prezent în Chile. Reiese din scrisoare că autorul ei a stat personal de vorbă, timp de cinci ore, cu un coleg chilian, profesor la Universitatea tehnică de stat din Santiago, al cărui nume nu-l poate destăinui din rațiuni lesne de înțeles și care a fost deținut timp de 12 zile, începînd de la 12 septembrie, pe stadionul de tristă faimă din capitala Republicii Chile. Iată un rezumat — aproape de necrezut — al celor văzute de martor:

● Victor Jara (un foarte popular cîntăreț chilian, membru în conducerea tineretului comunist) a fost arătat unui grup de 80 de deținuți — mai ales intelectuali — adunați special în acest scop, pare-se. Apoi, cîțiva zbiri din forțele aeriene au tăbărit pe tînărul artist și l-au lovit bestial cu picioarele și cu bîtele. (Mai tîrziu Victor Jara a fost împușcat)

● Deținuți, revenind de la «interogatoriile» cu tîlpile arse, cu degetele și încheieturile fărîmate de linchacos (instrument de tortură alcătuit din două bucăți de lemn articulate la un capăt).

● Un deținut întins pe burtă, cu picioarele și mîinile legate deasupra trupului, căruia niște **boinos negros** (berete negre) îi smulgeau unghiile.

● O ființă omenească greu de recunoscut din pricina urmărilor loviturilor sălbatice la care a fost supusă, înfruntînd pe soldați și aplicîndu-i-se lovitura de grație.

● Un deținut aflat în partea de sus a tribunelor stadionului strigă «Moarte fascismului! Trăiască stînga!» și se aruncă de la înălțimea tribunei pe stadion. Probabil că atunci cînd s-a tras în el cu mitraliera era deja mort.

Mai sînt evocate în goana condeiului: urletele sinistre de pe stadion ale celor torturați, imaginea deținuților leșinați din

În Chile domnește liniștea — anunță autoritățile juntei militare. Depinde ce se înțelege prin «liniștea», ar spune această fotografie.

pricina poziției cu mîinile după ceafă în care erau ținuți ore în șir, imaginea de plîns a celor înfometăți și schingiuți, împușcăturile care se aud necontenit dintr-un colț sau altul al stadionului...

Autorul tristelor narări precizează că el, personal, n-a suferit torturi fizice și că — în general — intelectualii nu au fost supuși maltratărilor, această «cinste» revenind doar muncitorilor.

E.D.

de la lume adunate

Noi hectare de soare și sănătate. În urma unor studii efectuate de edilii francezi, suprafața actuală a litoralului mediteranean francez, cunoscută sub denumirea de Coasta de Azur, va fi extinsă de la 53 la 90 hectare, prin crearea de noi plaje artificiale, mai ales pe porțiunea cuprinsă între Théoule și Menton. În acest fel, numărul vilegiaturistilor găzduiți în fiecare sezon va crește de la 80 000 la 100 000. Costul ante-calculat al lucrării se ridică la 70 000 000 franci.

Rinjetul cinic al rasismului. Campionatul de șah al Republicii Sud-Africane, disputat recent la Durban, s-a încheiat cu victoria concurentului Gerald Holmes. La banchetul organizat cu acest prilej la un mare restaurant, tocmai cîștigătorul a absentat, pentru binecunoscutul motiv că, fiind om de culoare, iar restaurantul fiind rezervat numai albilor, Holmes nu a fost primit. Premiul i-a fost înmînat la hipodrom, dar, firește, într-un sector rezervat oamenilor de culoare.

Întru eternizarea unui nume ilustru. Recent, a avut loc la Budapesta un eveniment cultural notabil. Cu prilejul comemorării a 150 de ani de la primul recital dat de Franz Liszt în capitala Ungariei (la vîrstă de numai 12 ani), pe peretele lui Pesti Színház (Teatrul din Pesta) a fost pusă o placă comemorativă. Festivitatea a avut loc la 22 octombrie, ziua aniversării nașterii marelui muzician.

Paznici electronici. Circa un milion și jumătate de turiști vizitează anual Capitoliul din Washington. Se apreciază însă că în 1976, cu prilejul bicentenarului Statelor Unite, numărul acestora va fi mult mai mare și, ca atare, se creează un risc poten-

tial de provocări de pagube sau chiar de furturi. Drept urmare s-a și pus la punct un sistem foarte costisitor de supraveghere (4,6 milioane dolari) compus din 100 camere de televiziune și nenumărate detectoare, gata să semnaleze orice încercare de infracțiune. E vorba, cu alte cuvinte, tot de un Capitoliu, dar gîștele de acum 2000 de ani sînt azi ceva mai electronizate...

Mare e grădina... O societate britanică de arheologie a expedit Universității din Melbourne o mumie. Nimic mai simplu, veti spune dumneavoastră, dar dandanaua abia acum începe: vameșii australieni au pretins pentru «persoana» defunctă acum 6000 de ani actul de deces. O lună întreagă au rezistat vameșii pe poziție, după care au catadixit să permită intrarea mumiei în țară.

Liniște, vă rog, că mi se face sete! Un grup de cercetători din R.F. Germania au stabilit, după numeroase experiențe, că zgomotul produce asupra organismului uman două principale efecte dăunătoare: 1) creșterea simțitoare a senzației de sete și 2) dereglarea procesului de oxigenare a singelui. De exemplu, după ce este supus o vreme unui șoc de cinci sunete pe secundă, individul capătă o senzație de oboseală în tot corpul, datorată îndubitabil defectuoasei oxigenări a singelui.

Precocitate. Fiind arestat, un spîrgător a mărturisit că, pătrunzînd într-un apartament din Miami (Florida), cu ajutorul unor chei false, a furat obiecte în valoare de 100 000 de dolari. Poliștinel care a relatat zăriaștilor cele de mai sus a adăugat: «La drept vorbind, mi-e atît de milă de el. E așa de drăguț și inteligent. Și n-are decât 8 ani».

însemnări de toamnă în țările de jos

De câte ori mă îndrept spre gura de vărsare a Rinului, mă urmărește obsedant gândul că mă cufund într-un univers fenomenologic ieșit din comun. Poate, doar, cu excepția Portugaliei — însă pe cu totul alte planuri — în Europa de Vest nu e o altă țară care să se impună atenției cu atât de multiple și pregnante note de originalitate ca Olanda. Terminația «dam» (înseamnă «dig») a numelor atribuite celor două mari orașe-port de la Marea Nordului, Rotterdam și Amsterdam, conturul înșolit al țărâmului și bizateria fenomenelor naturii olandeze, ideea, încorporată organic, că aici, în Țările de Jos, omul a înfăptuit, alungind apele ca să-și poată face loc de trai, o operă și un experiment de semnificație universală, faptul, apoi, că acest perimetru de spiritualitate umană a născut în cultura tuturor timpurilor un secol numit, pe bună dreptate, de aur, și că olandezul a devenit proverbial pentru tenacitatea și priceperea cu care a valorificat pământul și pentru indiscutabila-i măiestrie în ameliorarea plantelor ce le cultivă și a animalelor pe care le crește, că face dovada unei remarcabile creativități în domeniile cele mai moderne de activitate ale zilelor noastre, generează sentimentul, certitudinea chiar, că odată ajuns în Olanda te afli într-o lume croită și dimensionată altfel, că te miști într-un cadru unde se gândește și se acționează diferit parcă de modul de a gândi și acționa al oamenilor de pe celelalte coordonate ale continentului, că ești undeva în altă lume.

Pe întinderea leneșă de apă a fluviului curg, din amonte spre ocean, imense și deforme pături de noroi petrolier. Deșeri deversate de industrie și cărora li s-a declarat război. Ele încă mai curg, și curg, iar împreunate cu alte reziduuri ale industriei vest-germane, franceze, olandeze transformă Rinul într-un mediu toxic și tot mai mult deposedat de viață. Impactul omului asupra naturii are în această zonă geografică efecte dureroase. În sens invers, din aval, înaintează spre inima continentului lungi convoaie de vase cufundate pînă la linia punții sub greutatea petrolului, brut sau prelucrat, venit de cine știe unde și tranzitat prin Rotterdam. Peste oraș plutește un nor cenușiu bătînd în galben. E zi de toamnă, duminică, o atmosferă calmă și însoțită, dar marile artere ale marelui oraș sînt, am putea spune la modul absolut, lipsite de animație. Pare că te confrunți cu un adevărat vid demografic, cu o stare de lucruri ce te transportă în lumea filmelor de ficțiune științifico-fantastică. Automobilele

stau incremenite în parchinguri, în timp ce agenții de circulație pîdesc fantomatic la intersecții. Pe căile de apă nu se vede nici o ambarcațiune de agrement din atîtea cîte, cu miile, obișnuit circulă în toate sensurile. Consecință nedorită a unui război, cel din Orientul Mijlociu, care-i este străin, Olandezul stă, consemnat, la domiciliu. Celor trei milioane de automobile particulare din toată Olanda, vaporășelor, micilor ambarcațiuni cu motor nu le este îngăduit, în această duminică de început de noiembrie, să consume nici un gram de carburant. În pustietatea ce le-a fost impusă, marile autostrăzi au un aspect dezolat, lugubru. Stațiile de benzină și-au sigilat pompele. Restaurantele și campingurile din zonele de flux turistic au zi tristă. Nu știu cum înjură olandezul și cum își decantează amărăciunea din suflet. Îl văd însă privind cu resemnare soarele ce se răsfață îmbietor pe bolta cerească.

Ascult un dialog de esență etică, schimb de opinii precipitat în derularea căruia noțiunile furt, violență, imoralitate, sînt frecvent prezente, și revin ca un leitmotiv. Pe chipurile celor doi bărbați care discută cîtesc și îngrijorare și indignare. La Haarlem, în puținele momente cît staționează expresul de Amsterdam, partenerii la dialog își indică unul celuilalt o anume zonă a peronului, disputîndu-și parcă dreptul de a relatea un fapt, o întâmplare, ce le este amîndurora cunoscută. Rețin un nume și-mi amintesc că, nu demult, citisem, relatată pe larg, nefericita întâmplare a unei tinere cîntărețe. La Haarlem în gară, în vreme ce-și aștepta trenul, Lenny Kuhr s-a văzut, brusc, încercuită de cinci pierde-vară, brutalizată, lovită pînă la desfigurare. Iar toate acestea sub privirile impasibile ale celor care, ca și ea, veneau sau plecau cu trenul. Statisticile oficiale nu fac un secret din faptul că Olanda este tot mai vizibil terenul de acțiune al multor fenomene antisociale, îndeosebi delincvența juvenilă. Violența nejustificată prin nimic, atentatul brutal la integritatea fizică, furtul calificat nu mai sînt simple accidente. Ireproșabila cînsă din Olanda — față de care găsim în literatură relatări atât de convingătoare — pare a fi pusă, în multe privințe, sub semnul întrebării. Bicicleta se asigură cu lanț și lacăt. Mașina este dotată cu mecanism anti-vol. Ochii pasagerului sînt ațintiți asupra modului în care șoferul de taxi îi numără restul. În cutare mare oraș și se recomandă să nu te aventurezi pe străzi extracentrale. Tinerelor fete li se dau, prin mijlocirea ziarelor, sfaturi (uneori

frizînd ridicolul) de cum să se apere de brute. Din simplu amuzament, bande de tineri fără căpătîi distrug instalații de utilitate publică. Distracții ca să treacă timpul... Un ziarist francez cu veche activitate în Olanda, relatînd acest specimen de istorii în «Le Monde» punea întrebarea: «Care sînt veritabilele remedii?»

Pe Kaalverstraat, principala arteră comercială a Amsterdamului... Mă întorc cu gîndul la lucruri văzute mai demult, nu însă atât de demult încît să-și fi putut pierde nota de prospețime, și totuși destul de demult ca ele să-și verifice, prin persistența în memorie, valabilitatea de fapt, de durată, de permanență socială. Pe Kaalverstraat nu era animație sufocantă, cum cel mai adesea poți întîlni, și nici liniștea obositoare a zilelor de duminică. În jurul unei flașnete mecanice, de dimensiunile unui automobil, stau strînși unul în altul și se amuză de marionetele-trompeți ale bizarului instrument pe roți și cu motor, un grup de copii îmbrăcați ca de carnaval, cu măști închipuind iepuri și pisici, cu aripioare de fluturi, cu murtișoare de vulpe. Țin în mînă fiecare o mătură cu coadă lungă la care este atașată o bucată de carton pe care scrie ceva cu semn de exclamație la sfîrșit.

Pleacă atunci cînd melodia ia sfîrșit, gălăgios, veseli, strigînd, la scurte intervale de timp, ritmat, cîteva cuvinte. Mă-nîncă înghețată. Iarăși pleacă... I-am urmărit de aproape și am înțeles că demonstrau, în prima lor zi de vacanță, pentru păstrarea curățeniei orașului. Această, la doi pași de străzi pe care unui om cu simțul decenței îi este penibil să calce.

Realitățile olandeze sînt la modul real, șocante. Rotterdamul deține locul întîi între marile porturi ale lumii. Aparatele fabricate la «Phillips» fac reușită concurența celor japoneze. Fermierul obține producții ce par, uneori, de domeniul fanteziei. Se creează în continuare pămînt, spațiu vital pentru om. Observi, ascuți, citești. Dar viața are și alte aspecte. La jumătatea anului în curs, «rezerva de muncă» însuma aproape 124 000 bărbați și femei — cu 16 000, sau cu 15 la sută mai mult față de 1972. Inflația nu este un simplu cuvînt de dicționar. Un studiu al Organizației de cooperare și dezvoltare economică (O.C.D.E.) începe prin a constata că fenomenele negative din economia Olandei — șomaj, lipsă de locuri de muncă — fenomene care îngrijorează la Haga, își au echivalent doar în recesiunea din 1958.

N. POPESCU-BOGDĂNEȘTI

Radu COSAȘU

oameni despre care se vorbește

FAHRI KORUTÜRK, președintele Republicii Turcia (născut în anul 1903, la Istanbul, studii superioare navale; intră în diplomatie, ocupînd funcția de atașat naval pe lângă ambasadele Turciei din Roma, Berlin, Stockholm; în 1957 devine comandant suprem al forțelor navale; în 1960 este numit ambasador la Moscova; este ales senator în anul 1968; la 6 aprilie a acestui an Parlamentul turc l-a numit în funcția supremă de președinte al Republicii), depune în prezent eforturi pentru ieșirea țării din criza guvernamentală, după eșuarea misiunii lui Suleiman Demirel de a forma un nou cabinet ministerial.

INGMAR BERGMAN, cineast suedez (născut în anul 1918; studii superioare la Universitatea din Stockholm; regizor și scenarist de film, regizor de teatru, cu o puternică personalitate artistică, afirmată în opere consacrate pe plan universal: filmele «Plouă peste dragostea noastră», «Oraș portuar», «Noaptea saltimbancilor» etc., peste 40 de piese de teatru, scenarii radio și TV, un balet), pregătește în prezent ecranizarea pentru televiziunea suedeză a capodoperei mozartiene «Flautul fermecat», după care intenționează — rămînînd tot în domeniul muzicii — să ecranizeze «Văduva veselă» de Lehar, cu Barbra Streisand în rolul titular.

ABRAHAM BEAME (născut în anul 1906, la Londra, emigrat cu familia în S.U.A. în anul 1914; ocupă funcții superioare în administrația municipalității New York-ului — director al bugetului în 1946 și director în 1961; în 1965 candidează la funcția de primar dar este învins de Lindsay) a fost ales zilele acestea primar al celui mai mare oraș din lume cu o categorică majoritate: în 1200 de circumscripții a obținut 250 000 de voturi, în timp ce toți cei trei adversari ai săi n-au întrunit la un loc decît 189 000 voturi.

MARCEAU LONG (născut în anul 1926, studii superioare politice, funcționar de rang înalt în aparatul de stat al Republicii franceze; din anul 1967 secretar general în Ministerul forțelor armate) a fost numit director general al O.R.T.F. (Radio-Televiziunea franceză) în locul lui Arthur Conte destituit. Actul destituirii și al înlocuirii a fost primit cu ostilitate de opinia publică franceză, declanșînd chiar o grevă a personalului O.R.T.F. de 24 de ore, grevă care a afectat trei canale TV și patru programe de radio.

JOHN JOSEPH SISCO (născut în anul 1919, studii superioare la Knox College și la Universitatea din Chicago; doctor în filozofie; funcții importante în Departamentul de stat și în alte organe ale administrației) în calitatea lui de secretar de stat, adjunct al lui Henry Kissinger și însărcinat special cu problemele Orientului Mijlociu depune, în prezent, o febrilă activitate diplomatică în capitalele țărilor angajate în conflictul din Orientul Apropiat ca și în unele capitale vest-europene.

REVELLION 74

364 de nopți într-una singură!

NOAPTEA BUNEI DISPOZIȚII, A AN-
TRENULUI, A UNEI AMBIANȚE PLĂ-
CUTE ȘI BINEÎNȚELES, A SURPRI-
ZELOR. POATE FI PETRECUTĂ ÎN UNA
DIN UNITĂȚILE ÎNTREPRINDERII
DE TURISM, HOTELURI ȘI RESTAU-
RANȚE BUCUREȘTI:
ATHÉNÉE PALACE, AMBASADOR,
BUCUREȘTI, NORD, LIDO,
BUCUR, UNION, VICTORIA,
CINA, TURN, DEBARCADER,
PĂDUREA BĂNEASA,
PARCUL PRIVIGHETORILOR,
la barurile
CONTINENTAL și MELODY
sau la COMPLEXUL SNAGOV-SAT.

INFORMAȚII ȘI ÎNSCRIERI LA RESTAU-
RANȚELE DE MAI SUS.

